

Czwartek, 21 października 2021 r.

P9_TA(2021)0437

Konferencja klimatyczna ONZ w Glasgow, Zjednoczone Królestwo (COP26)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2021 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu w 2021 r. (COP26) w Glasgow (Zjednoczone Królestwo), (2021/2667(RSP))

(2022/C 184/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i protokół z Kioto do tej konwencji,
- uwzględniając porozumienie przyjęte na 21. Konferencji Stron UNFCCC (COP21) 12 grudnia 2015 r. w Paryżu (porozumienie paryskie),
- uwzględniając 25. Konferencję Stron UNFCCC (COP25), 15. sesję spotkania Stron protokołu z Kioto (CMP15) i drugą sesję Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron porozumienia paryskiego (CMA2), które odbyły się w Madrycie (Hiszpania) od 2 do 13 grudnia 2019 r.,
- uwzględniając decyzję Prezydium Konferencji Stron UNFCCC z 28 maja 2020 r., podjętą wspólnie ze Zjednoczonym Królestwem i jego włoskimi partnerami, o przełożeniu konferencji ONZ w sprawie zmian klimatu (COP26) ze względu na pandemię COVID-19 oraz o zorganizowaniu COP26 w Glasgow (Zjednoczone Królestwo) w dniach 1–12 listopada 2021 r.,
- uwzględniając Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i cele zrównoważonego rozwoju ONZ,
- uwzględniając wnioski z globalnego szczytu poświęconego dostosowaniu do zmian klimatu, który odbył się w dniach 25–26 stycznia 2021 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej (Europejskie prawo o klimacie) ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu 2019 (COP25) w Madrycie (Hiszpania) ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 28 listopada 2019 r. w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 września 2020 r. w sprawie roli UE w ochronie i odtwarzaniu światowych lasów ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie ochrony gleb ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 9 czerwca 2021 r. w sprawie unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 – przywracanie przyrody do naszego życia ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 232 z 16.6.2021, s. 30.

⁽³⁾ Dz.U. C 232 z 16.6.2021, s. 28.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0212.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0382.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0143.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0277.

Czwartek, 21 października 2021 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640),
- uwzględniając komunikat Komisji z 11 marca 2020 r. zatytułowany „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” (COM(2020)0098),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 lutego 2021 r. pt. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa unijna strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu” (COM(2021)0082),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2020 r. dotyczący strategii UE na rzecz ograniczenia emisji metanu (COM(2020)0663),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie dyplomacji klimatycznej i energetycznej – realizacja zewnętrznego wymiaru Europejskiego Zielonego Ładu,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 6 października 2021 r. w sprawie przygotowań do posiedzeń Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) (Glasgow, 31 października – 12 listopada 2021 r.),
- uwzględniając sprawozdanie z globalnej oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych opublikowane przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES),
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) zatytułowane „Globalne ocieplenie o 1,5 °C”, jego 5. sprawozdanie oceniające oraz sprawozdanie podsumowujące, a także sprawozdanie specjalne dotyczące zmiany klimatu i gruntów oraz sprawozdanie specjalne dotyczące oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie,
- uwzględniając sprawozdanie pomocniczego organu do spraw doradztwa naukowego i technicznego UNFCCC z dnia 29 kwietnia 2021 r. zatytułowane „Ocean and climate change dialogue to consider how to strengthen adaptation and mitigation action” [Ocean i zmiana klimatu, dialog dotyczący możliwości zwiększenia skali działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej],
- uwzględniając sztandarowe sprawozdanie Globalnej Komisji ds. Przystosowania z dnia 10 września 2019 r. pt. „Przystosujmy się teraz – Globalne zaproszenie do przywództwa w zakresie odporności na zmianę klimatu”,
- uwzględniając sprawozdanie podsumowujące UNFCCC z dnia 17 września 2021 r. w sprawie ustalonych na poziomie krajowym wkładów w ramach porozumienia paryskiego,
- uwzględniając jedenaste sprawozdanie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji z 9 grudnia 2020 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Międzynarodowej Agencji Energetycznej z maja 2021 r. pt. »Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector« [Zeroemisyjność netto do 2050 r. – plan działania dla globalnego sektora energetycznego],
- uwzględniając sprawozdanie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) z 18 lutego 2021 r. zatytułowane »Making Peace with Nature: a scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies« [W zgodzie z naturą – naukowy plan działania w sytuacjach kryzysowych związanych z klimatem, różnorodnością biologiczną i zanieczyszczeniem],
- uwzględniając sprawozdanie IPBES z 29 października 2020 r. zatytułowane »IPBES workshop on biodiversity and pandemics – workshop report« [Warsztaty IPBES dotyczące różnorodności biologicznej i pandemii – sprawozdanie z warsztatów],
- uwzględniając sprawozdanie z 10 czerwca 2021 r. ze wspólnych warsztatów IPBES-IPCC poświęconych różnorodności biologicznej i zmianie klimatu,
- uwzględniając sprawozdanie Światowej Organizacji Meteorologicznej z kwietnia 2021 r. w sprawie stanu klimatu na świecie w 2020 r.,

Czwartek, 21 października 2021 r.

- uwzględniając ramy z Sendai dotyczące ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030,
 - uwzględniając sprawozdanie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska z 6 maja 2021 r. zatytułowane »Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions« [Globalna ocena metanu: korzyści i koszty związane z ograniczaniem emisji metanu],
 - uwzględniając pytania do Rady i Komisji dotyczące konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu w 2021 r. (COP26) w Glasgow (Zjednoczone Królestwo) (O-000065/2021 – B9-0039/2021 and O-000066/2021 – B9-0040/2021),
 - uwzględniając art. 136 ust. 5 i art. 132 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- A. mając na uwadze, że porozumienie paryskie weszło w życie 4 listopada 2016 r.; mając na uwadze, że 12 października 2021 r. 191 spośród 197 Stron UNFCCC złożyło w ONZ instrumenty ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- B. mając na uwadze, że 17 grudnia 2020 r. UE i jej państwa członkowskie przedłożyły zaktualizowany, ustalony na poziomie krajowym wkład w ramach UNFCCC, w którym zobowiązano UE do osiągnięcia wiążącego celu polegającego na ograniczeniu do 2030 r. krajowych emisji gazów cieplarnianych netto w całej gospodarce o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomem z 1990 r. bez wkładu w postaci międzynarodowych jednostek emisji;
- C. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji z 2020 r. zobowiązania podjęte dotychczas przez sygnatariuszy porozumienia paryskiego nie będą wystarczające, aby osiągnąć określony w nim wspólny cel i przyczynią się do globalnego ocieplenia o ponad 3 °C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej; ubolewa, że wiele stron Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska nie podjęło jeszcze wystarczających działań, by móc zrealizować swoje ustalone na poziomie krajowym wkłady, oraz że dużą część poczynionych postępów niwelują przynoszące odwrotne efekty strategie polityczne, takie jak utrzymywanie dopłat do paliw kopalnych i budowa nowych elektrowni węglowych; ostrzega w tym kontekście przed pozytywnymi naturalnymi sprzężeniami zwrotnymi, które mogą mieć katastrofalny wpływ z punktu widzenia globalnego ocieplenia;
- D. mając na uwadze, że stężenie głównych gazów cieplarnianych nadal rosło w 2020 r. pomimo tymczasowego ograniczenia emisji w związku z pandemią COVID-19 oraz że według informacji Światowej Organizacji Meteorologicznej stężenie dwutlenku węgla (CO₂) w atmosferze było najwyższe od ponad 3 mln lat; mając na uwadze, że rok 2020 był jednym z trzech najcieplejszych lat w historii, a średnie temperatury wyniosły 1,2 °C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej; mając na uwadze, że ostatnia dekada (2011–2020) była najcieplejsza w historii;
- E. mając na uwadze, że sama polityka wewnętrzna UE nie wystarczy do zmniejszenia globalnych emisji gazów cieplarnianych i ograniczenia wzrostu temperatury zgodnie z porozumieniem paryskim; mając na uwadze, że do ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej niezbędne jest kolektywne, niezwłoczne i ambitne działanie globalne;
- F. mając na uwadze, że w preambule porozumienia paryskiego uznano »znaczenie zapewnienia integralności wszystkich ekosystemów, w tym oceanów«, oraz że w art. 4 ust. 1 lit. d) UNFCCC podkreślono, iż strony konwencji wspierają zrównoważone zarządzanie oraz ochronę i podniesienie efektywności pochłaniaczy i zbiorników wszystkich gazów cieplarnianych, uwzględniając biomasę, lasy i oceany, jak również inne ekosystemy lądowe, nadbrzeżne i morskie; mając na uwadze, że w art. 2 ust. 1 lit. b) porozumienia paryskiego podkreślono, iż przystosowanie się do zmiany klimatu oraz rozwój odporności i obniżenie emisji gazów cieplarnianych powinny odbywać się w sposób niezagrażający produkcji żywności; mając na uwadze, że w sprawozdaniu z globalnej oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych IPBES podkreślono, iż zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrody będzie mieć zasadnicze znaczenie dla przystosowania się do skutków niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny oraz ich łagodzenia;
- G. mając na uwadze, że skutki zmiany klimatu i utrata różnorodności biologicznej to dwa z największych wyzwań i zagrożeń dla społeczności ludzkich; zauważa, że w większości poprzednich strategii politycznych zajmowano się oddzielnie problemem zmiany klimatu i problemem utraty różnorodności biologicznej;

Czwartek, 21 października 2021 r.

- H. mając na uwadze, że nie osiągnięto światowych celów z Aichi w zakresie różnorodności biologicznej na 2020 r., co sprawia, że tym pilniejsze staje się szybkie zwiększenie poziomu i zakresu ochrony różnorodności biologicznej;
- I. mając na uwadze, że ochrona oceanów ma zasadnicze znaczenie nie tylko ze względu na odgrywaną przez nie rolę podstawowego źródła pożywienia, lecz również z powodu ich znaczenia dla obiegu węgla w przyrodzie, regulacji klimatu, a także produkcji większości tlenu w powietrzu, którym oddychamy; mając na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnym IPCC dotyczącym oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie stwierdzono, że mechanizmy klimatyczne zależą od zdrowia ekosystemów oceanicznych i morskich, na które obecnie wpływają: globalne ocieplenie, zanieczyszczenia, nadmierne eksploatowanie różnorodności biologicznej mórz, zakwaszanie, odtlenianie i erozja obszarów przybrzeżnych; mając na uwadze, że w sprawozdaniu wspomniano również, iż od 1970 r. oceany stopniowo się ocieplają i pochłaniają ponad 90 % nadmiaru ciepła w systemie klimatycznym oraz że oceany stanowią część rozwiązania mającego na celu złagodzenie skutków zmiany klimatu i dostosowanie się do nich; mając na uwadze, że w związku z tym konieczne jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczenia ekosystemów oraz zwiększenie naturalnych pochłaniaczy dwutlenku węgla;
- J. mając na uwadze, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody i podejścia ekosystemowe odgrywają kluczową rolę w łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowaniu się do niej; mając na uwadze zasadnicze znaczenie ochrony i odbudowy naturalnych pochłaniaczy dwutlenku węgla, które już istnieją i funkcjonują skutecznie, w tym oceanicznych rezerwuarów węgla;
- K. mając na uwadze, że lasy odgrywają ważną rolę w walce ze zmianą klimatu, gdyż pochłaniają rocznie ok. 2 mld ton CO₂; mając na uwadze, że ochrona i rozwój lasów na świecie należą do najbardziej opłacalnych form działania na rzecz klimatu oraz że w pełni wdrożone ukierunkowane na lasy działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej mogą zmniejszyć emisje gazów cieplarnianych o ok. 15 gigaton CO₂ rocznie do 2050 r., co może wystarczyć do ograniczenia globalnego ocieplenia do poziomu znacznie poniżej 2 °C;
- L. mając na uwadze, że ograniczenie wylesiania i degradacji lasów może przyczynić się do znacznego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych powodowanych przez człowieka o 0,4–5,8 gigaton ekwiwalentu CO₂ rocznie⁽⁹⁾;
- M. mając na uwadze, że jedna czwarta półkuli północnej pokryta jest stale zamrożonym gruntem nazywanym wieczną zmarzliną; mając na uwadze, że w wyniku rosnącej światowej temperatury arktyczna wieczna zmarzlina topnieje w bezprecedensowym tempie; mając na uwadze, że wieczna zmarzlina jest ogromnym rezerwuarem gazów cieplarnianych, który może pomieścić do 1 600 gigaton CO₂, tj. prawie dwa razy więcej niż znajduje się obecnie w atmosferze, a także metan i podtlenek azotu; mając na uwadze, że jego uwolnienie mogłoby poważnie przyspieszyć i spotęgować globalne ocieplenie⁽¹⁰⁾;
- N. mając na uwadze, że według szacunków Światowej Organizacji Zdrowia do 2030 r. przewidywana zmiana klimatu spowoduje około 250 000 dodatkowych zgonów rocznie, a koszty bezpośrednich szkód zdrowotnych wywołanych przez nią do 2030 r. szacuje się na 2–4 mld USD rocznie;
- O. mając na uwadze, że utrata różnorodności biologicznej związana z przekształcaniem krajobrazów może w niektórych przypadkach prowadzić do większego zagrożenia chorobami, ponieważ gatunki, które dobrze przystosowują się do krajobrazów zdominowanych przez człowieka, mogą również stać się nośicielami patogenów stwarzających wysokie ryzyko przenoszenia chorób odzwierzęcych;
- P. mając na uwadze, że zanieczyszczenie powietrza i zmiana klimatu są ze sobą ściśle powiązane oraz częściowo mają te same antropogeniczne źródła; mając na uwadze, że według szacunków Światowej Organizacji Zdrowia zanieczyszczenie powietrza powoduje co roku w skali światowej 4,2 mln zgonów w wyniku udaru, chorób serca, raka płuc oraz ciężkich i przewlekłych chorób układu oddechowego;
- Q. mając na uwadze, że według Biura ONZ ds. Zmniejszenia Ryzyka Związanego z Klęskami Żywiłowymi w ciągu ostatnich 20 lat liczba rejestrowanych klęsk żywiołowych i skala związanych z nimi kosztów gospodarczych uległy niemal podwojeniu, w dużej mierze ze względu na znaczny wzrost liczby klęsk żywiołowych związanych ze zmianą klimatu;

⁽⁹⁾ Sprawozdanie z 10 czerwca 2021 r. ze wspólnych warsztatów IPBES-IPCC poświęconych różnorodności biologicznej i zmianie klimatu.

⁽¹⁰⁾ Natali, S. M., et al., »Permafrost carbon feedbacks threaten global climate goals« [Węglowe sprzężenie zwrotne wiecznej zmarzliny zagraża globalnym celom klimatycznym], *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 118 (21), 25 maja 2021 r.

Czwartek, 21 października 2021 r.

- R. mając na uwadze, że zmiana klimatu i jej niszczycielskie skutki już wpływają na wzorce migracji; mając na uwadze, że jak wynika z analizy Banku Światowego z 2018 r., prawie 3 % ludności w regionach Afryki Subsaharyjskiej, Azji Południowej i Ameryki Łacińskiej może być zmuszone do przesiedlenia się w granicach własnych krajów w celu uniknięcia stopniowo uwidaczniających się skutków zmiany klimatu⁽¹¹⁾; mając na uwadze, że bez wspólnych wysiłków na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu ponad 700 mln osób zamieszkujących nisko położone obszary przybrzeżne i małe państwa wyspiarskie jest zagrożonych silniejszymi sztormami, powodzią i, ostatecznie, utratą gruntów i przesiedleniem;
- S. mając na uwadze, że porozumienie paryskie jest pierwszym traktatem międzynarodowym, w którym wyraźnie uznaje się związek między działaniami w dziedzinie klimatu a prawami człowieka, co umożliwia wykorzystanie istniejących instrumentów prawnych związanych z prawami człowieka do tego, by nakłaniać państwa i przedsiębiorstwa prywatne do ograniczenia emisji; mając na uwadze, że w porozumieniu paryskim nie ma konkretnych instrumentów, które umożliwiłyby pociągnięcie podmiotów państwowych i korporacyjnych do odpowiedzialności za oddziaływanie na zmianę klimatu i na korzystanie z praw człowieka;
- T. mając na uwadze, że zmiana klimatu ma także istotny wymiar praw człowieka, gdyż bezpośrednio i pośrednio wpływa na realizację szeregu powszechnie uznawanych praw człowieka, przy czym najsilniej oddziałuje na grupy szczególnie wrażliwe, takie jak kobiety, dzieci, osoby starsze, osoby chore oraz grupy o niskich dochodach i ludy tubylcze; mając na uwadze, że zarówno UNFCCC, jak i porozumienie paryskie opierają się na solidarności międzypokoleniowej i zobowiązaniu państw do ochrony systemu klimatycznego dla dobra obecnych i przyszłych pokoleń; mając na uwadze, że zmiana klimatu pogłębia wyzwania, przed którymi stoi obecnie ludność tubylcza, i prowadzi do jeszcze głębszej marginalizacji i nierówności kulturowych, gospodarczych i politycznych;
- U. mając na uwadze, że działanie na rzecz klimatu jest jednym z celów zrównoważonego rozwoju ONZ, przyjętym przez państwa członkowskie ONZ w 2015 r. jako część Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030;
- V. mając na uwadze, że w 2009 r. strony UNFCCC zobowiązały się do uruchomienia 100 mld USD rocznie począwszy od 2020 r., co potwierdzono następnie w porozumieniu paryskim; mając na uwadze, że rzeczywiste zobowiązania krajów rozwiniętych są jednak nadal dalekie od osiągnięcia wspólnego celu; mając na uwadze, że zwiększyło się oddziaływanie zmiany klimatu, a także wzrosły potrzeby krajów rozwijających się, w szczególności krajów najsłabiej rozwiniętych i małych rozwijających się państw wyspiarskich;
- W. mając na uwadze, że według szacunków Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju do 2030 r. na pokrycie potrzeb związanych z przystosowaniem się do zmiany klimatu samych tylko krajów rozwijających się potrzebne będzie 140-300 mld USD rocznie, a do 2050 r. kwota ta wzrośnie do 280-500 mld USD rocznie⁽¹²⁾;
- X. mając na uwadze, że niefortunne opóźnienie o rok konferencji stron UNFCCC i Konwencji o różnorodności biologicznej (CBD) w 2020 r. spowodowane epidemią wirusa COVID-19 stanowi wyjątkową okazję do odejścia od modelu reaktywnego na rzecz modelu proaktywnego i ostrożnościowego oraz do wprowadzenia nareszcie potrzebnych zmian, które doprowadzą do transformacji; mając na uwadze, że nowe osiągnięcia naukowe powinny stanowić źródło informacji i wzmacniać powiązania między programami międzynarodowymi i ich realizacją na szczeblu krajowym;
- Y. mając na uwadze, że chociaż świat zmaga się obecnie z utrzymującymi się skutkami pandemii COVID-19, kryzys klimatyczny nie zniknął; mając na uwadze, że odbudowę gospodarczą należy wykorzystać jako wyjątkową okazję do przyspieszenia tempa transformacji w kierunku neutralności klimatycznej i zapewnienia realizacji planów ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C poprzez opracowanie modelu społeczno-gospodarczego, w którym uwzględnione zostaną ograniczenia planety oraz kierowanie inwestycji do obszarów priorytetowych, takich jak efektywność energetyczna, zrównoważona produkcja żywności, technologii energii ze źródeł odnawialnych oraz zrównoważone technologie bezemisyjne i niezbędna powiązana infrastruktura, a także wycofywanie inwestycji z obszarów działalności szkodzących klimatowi i środowisku przez uwzględnianie w decyzjach inwestycyjnych zasady »nie czyni poważnych szkód«; mając na uwadze, że w tym procesie transformacji należy odpowiednio uwzględnić różnice w potrzebach i potencjale poszczególnych regionów, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad sprawiedliwej transformacji;

⁽¹¹⁾ Rigaud, K. K. et al., *Groundswell: Preparing for Internal Climate Migration*, World Bank Group, 19 marca 2018 r.

⁽¹²⁾ Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju, »The trillion dollar climate finance challenge (and opportunity)« [Wyzwania (i szanse) finansowania działań związanych z klimatem w wysokości biliona dolarów], 27 czerwca 2021 r.

Czwartek, 21 października 2021 r.

- Z. mając na uwadze, że według Europejskiej Agencji Środowiska »zmiana systemowa« oznacza fundamentalną, przekształcającą i przekrojową formę zmiany, która wiąże się z poważnymi przesunięciami i zmianą orientacji pod względem celów systemu, zachęt, technologii, praktyk i norm społecznych, a także w systemach wiedzy i podejściach do zarządzania; mając na uwadze, że w przypadku podstawowych systemów społecznych oznacza to przemysłenie nie tylko technologii i procesów produkcyjnych, lecz także wzorców konsumpcji i stylu życia, z uwzględnieniem bardziej zrównoważonych alternatyw, skupiających się np. na dobrostanie i odporności ⁽¹³⁾;
- AA. mając na uwadze, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody i podejścia ekosystemowe mogą zapewnić silne powiązanie strategiczne pomiędzy UNFCCC, CBD i konwencją z Rio w sprawie pustynnienia oraz umożliwić prezydentom i sekretariatom wszystkich trzech porozumień współpracę na rzecz zintegrowanego i spójnego przeciwstawienia się zmianie klimatu i utracie różnorodności biologicznej;
- AB. mając na uwadze, że Europejski Zielony Ład i Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy zapewniają wyjątkową możliwość wzmocnienia gospodarki UE oraz sprawienia, by była ona bardziej innowacyjna, konkurencyjna i zorientowana na przyszłość, i w ten sposób zapewnienia Europie pozycji lidera w obszarze zielonej gospodarki oraz rozwoju europejskiego modelu społecznego i społecznej gospodarki rynkowej;
- AC. mając na uwadze przewidywania, że w razie globalnego ocieplenia wynoszącego 2 °C związane z klimatem zagrożenia dla zdrowia, źródeł utrzymania, bezpieczeństwa żywnościowego, zaopatrzenia w wodę i wzrostu gospodarczego będą znacznie większe; mając na uwadze przewidywania, że w porównaniu z globalnym ociepleniem o 2 °C wzrost temperatury o 1,5 °C będzie miał mniejszy wpływ na ekosystemy lądowe, słodkowodne i przybrzeżne, które będą w stanie nadal oferować usługi ludziom; mając na uwadze, że kontynuowanie wysiłków na rzecz ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej ma zatem znaczenie zasadnicze;
- AD. mając na uwadze, że przywództwo Unii oparte na dawaniu dobrego przykładu ma zasadnicze znaczenie dla włączenia państw trzecich w walkę ze zmianą klimatu i w ten sposób stymulowania ambitnych globalnych celów klimatycznych;
- AE. mając na uwadze, że UE musi uznać swoją odpowiedzialność za historyczne emisje gazów cieplarnianych oraz lukę w rozwoju między globalną Północą a globalnym Południem i podjąć odpowiednie działania;
- AF. mając na uwadze, że zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. c) porozumienia paryskiego zapewnienie spójności przepływów finansowych z osiągnięciem niskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych i rozwoju odpornego na zmiany klimatu ma podstawowe znaczenie dla przeciwdziałania zagrożeniom związanym ze zmianą klimatu;
- AG. mając na uwadze, że rośnie świadomość społeczna i zaangażowanie obywateli w działania na rzecz klimatu; mając na uwadze, że obywatele domagają się intensyfikacji działań ze strony rządów oraz ambitnych środków przeciwdziałania zmianie klimatu;
- AH. mając na uwadze drugi okres rozliczeniowy protokołu z Kioto, który zakończył się 31 grudnia 2020 r.; mając na uwadze, że wstrzymano wydanie wytycznych dotyczących sposobu rozliczania ograniczeń emisji w ramach działalności mechanizmu czystego rozwoju po 31 grudnia 2020 r.; mając na uwadze, że wprowadzono środki tymczasowe w celu przedłużenia działalności mechanizmu czystego rozwoju na okres po 2020 r.; mając na uwadze, że w związku z konferencją COP26 w Glasgow zaplanowane jest spotkanie Stron protokołu z Kioto;
1. przypomina, że zmiana klimatu i utrata różnorodności biologicznej należą do największych wyzwań dla ludzkości oraz że wszystkie rządy na całym świecie muszą zrobić wszystko co w ich mocy, aby im przeciwdziałać; podkreśla, że współpraca międzynarodowa, zaangażowanie podmiotów niepaństwowych, solidarność oraz spójne działania oparte na nauce i niezachwiane zobowiązanie do realizacji bardziej ambitnych celów są niezbędne, aby spełnić nasz wspólny obowiązek, jakim jest ograniczenie globalnego ocieplenia i zapobieganie utracie różnorodności biologicznej, a tym samym do ochrony całej planety i ogólnego dobrostanu; odnotowuje w tym względzie apel Sekretarza Generalnego ONZ Antonio Guterresa, który wzywa wszystkie rządy na całym świecie do ogłoszenia stanu kryzysu klimatycznego do czasu, gdy świat osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto;

⁽¹³⁾ Europejska Agencja Środowiska, »Building the foundations for fundamental change« [Tworzenie podstaw dla fundamentalnych zmian], 4 czerwca 2021 r.

Czwartek, 21 października 2021 r.

2. wyraża zaniepokojenie wynikami sprawozdania UNEP w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji z 2020 r., a zwłaszcza faktem, że pomimo tymczasowego spadku emisji CO₂ spowodowanego pandemią COVID-19, przewidywane emisje w ramach przedłożonych bezwarunkowych krajowych środków na rzecz rozwoju, jeżeli zostaną w pełni zrealizowane, spowodują, że wzrost temperatury na świecie wyniesie 3,2 °C; z zadowoleniem przyjmuje ogłoszone do tej pory aktualizacje ustalonych na poziomie krajowym wkładów, w których zwiększono ambicje dotyczące klimatu; zauważa jednak z niepokojem, że wkłady te nadal nie wystarczą, by doprowadzić do osiągnięcia celu porozumienia paryskiego w zakresie emisji; wyraża poważne zaniepokojenie wynikami sprawozdania podsumowującego UNFCCC z września 2021 r., w którym stwierdzono, że wszystkie ustalone na poziomie krajowym wkłady przedłożone do 30 lipca 2021 r. łącznie oznaczają znaczny wzrost globalnych emisji gazów cieplarnianych w 2030 r. w porównaniu z 2010 r. – o ok. 16 %; podkreśla, że według IPCC ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5 °C wymaga globalnego obniżenia emisji o co najmniej 45 % do 2030 r. w porównaniu z poziomem z 2010 r.;

3. przypomina niedawną decyzję jednego z trybunałów konstytucyjnych, który orzekł, że ochrona klimatu nie jest warunkowana decyzją polityczną oraz że zapisy w konstytucji dotyczące ochrony środowiska nakładają na państwo konstytucyjny obowiązek osiągnięcia neutralności klimatycznej;

4. podkreśla, że zgodnie ze sprawozdaniem w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji z 2020 r. ekologiczna odbudowa po pandemii mogłaby przyczynić się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o około 25 % do 2030 r., dzięki czemu mieściłyby się one w zakresie poziomu emisji dającego 66 % szans na utrzymanie wzrostu temperatury poniżej 2 °C, co w dalszym ciągu nie byłoby jednak wystarczające, aby ograniczyć globalne ocieplenie do poziomu 1,5 °C; podkreśla zatem, że środki odbudowy mogą mieć duży wpływ na to, czy cele porozumienia paryskiego zostaną osiągnięte; wzywa rządy do podjęcia wszelkich starań, aby zrealizować ekologiczną odbudowę gospodarki, zwiększając jednocześnie swoje zadeklarowane środki zgodnie z celami porozumienia paryskiego, a także rozszerzyć ustalone na poziomie krajowym wkłady przed COP26, przyjmując strategie polityczne oparte na danych naukowych; podkreśla, że zgodnie z najnowszymi badaniami osiągnięcie celu porozumienia paryskiego w zakresie temperatury stanowi »optymalną pod względem gospodarczym« strategię klimatyczną⁽¹⁴⁾;

5. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie grupy G7 do podjęcia ambitnych i przyspieszonych działań na rzecz ograniczenia emisji, aby utrzymać w zasięgu limit wzrostu temperatury o 1,5 °C⁽¹⁵⁾; przypomina, że przyniosłoby to liczne dodatkowe korzyści dla środowiska, gospodarki, społeczeństwa i zdrowia publicznego; podkreśla, że coraz więcej krajów zobowiązuje się do realizacji celów polegających na osiągnięciu neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do połowy stulecia; zaznacza jednak, że zobowiązania te należy pilnie przekuć w zdecydowane, krótkoterminowe strategie polityczne, działania i środki finansowe w formie podwyższonych celów klimatycznych na 2030 r. w zrewidowanych ustalonych na poziomie krajowym wkładach przedstawionych przed COP26, aby światowe emisje jak najszybciej przestały wzrastać; wzywa grupę G20 do odegrania czołowej roli w wyznaczaniu ambitniejszych celów w wymiarze zarówno krótko-, jak i długoterminowym;

6. z zadowoleniem odnotowuje, że pięć lat po wejściu w życie porozumienia paryskiego największe gospodarki światowe angażują się w wyścig ku neutralności klimatycznej; zwraca uwagę na fakt, że zobowiązania do obniżenia do zera emisji netto muszą być wsparte długoterminowymi strategiami przedstawianymi UNFCCC; podkreśla konieczność przełożenia tych zobowiązań na skuteczne środki i strategie polityczne na wszystkich szczeblach i we wszystkich sektorach;

7. podkreśla znaczenie jak najszybszego wyeliminowania wszystkich paliw kopalnych; przyjmuje do wiadomości wnioski zawarte w sprawozdaniu Międzynarodowej Agencji Energetycznej zatytułowanym »Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector« [Zeroemisyjność netto do 2050] które wskazuje na gwałtowny spadek zapotrzebowania na paliwa kopalne, a tym samym neguje potrzebę inwestycji w nowe dostawy paliw kopalnych, oraz że osiągnięcie celu 1,5 °C wymaga, by od 2021 r. nie zezwalano na eksploatację żadnych nowych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz by nie budowano nowych ani nie rozbudowywano kopalń węgla; popiera zobowiązanie państw grupy G7 do zaprzestania finansowania wytwarzania energii elektrycznej z węgla o nieobniżonej emisji do końca 2021 r.; wzywa państwa grupy G7, by dały przykład transformacji energetycznej i wstrzymały wszelkie nowe inwestycje w wydobycie paliw kopalnych; wspiera prezydencję COP26, Wielką Brytanię i sojusz »Powering Past Coal Alliance« w dążeniu do porozumienia w sprawie wstrzymania budowy wszelkich nowych elektrowni węglowych wytwarzających energię elektryczną z węgla o nieobniżonej emisji; uznaje, że paliwa kopalne nie odgrywają długoterminowej roli w koszyku energetycznym UE i wzywa państwa członkowskie, by we współpracy z Komisją przyjęły krajowe plany w celu jak najszybszego wyeliminowania wszystkich paliw kopalnych, tak aby najpóźniej do 2050 r. osiągnąć neutralność klimatyczną;

⁽¹⁴⁾ Hänsel, M. C., Drupp, M. A., Johansson, D. J. A., Nesje, F., Azar, C., Freeman, M. C., Groom, B. i Sterner, T., »Climate economics support for the UN climate targets« [Wsparcie ekonomii klimatycznej dla celów klimatycznych ONZ], *Nature Climate Change*, 10, s. 781–789, 2020 r.

⁽¹⁵⁾ Komunikat ze szczytu G7 w Carbis Bay, który odbył się w dniach 11–13 czerwca 2021 r.

Czwartek, 21 października 2021 r.

8. zdecydowanie popiera zainicjowaną przez Danię i Kostarykę inicjatywę na rzecz stworzenia sojuszu państw chcących wycofać się z produkcji ropy naftowej i gazu ziemnego oraz zaprzestać udzielania zezwoleń na nowe poszukiwania; przypomina wnioski ze sprawozdania Międzynarodowej Agencji Energetycznej pt. »Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector« [Zeroemisyjność netto do 2050 r.: plan działania dla światowego sektora energii], w których potwierdzono, że takie środki są konieczne, aby osiągnąć cel ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C;

9. przypomina, że wszystkie strony powinny zapewnić spójność przepływów finansowych – publicznych i prywatnych, krajowych i międzynarodowych – z dążeniem do ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C i rozwojem odpornym na zmianę klimatu; wzywa Komisję, by w ramach przyszłego pakietu klimatyczno-energetycznego, który ma zostać opublikowany 14 grudnia 2021 r., przedstawiła kompleksowy przegląd aktualnej sytuacji w zakresie przestrzegania przez Unię i państwa członkowskie art. 2 ust. 1 lit. c) porozumienia paryskiego, a także by podjęła wszelkie niezbędne środki w celu wyeliminowania wszystkich luk;

10. wyraża poważne zaniepokojenie rosnącym światowym zainteresowaniem zasobami paliw kopalnych w Arktyce, które stają się coraz bardziej dostępne w miarę powodowanego przez zmianę klimatu kurczenia się pokrywy lodowej; podkreśla wrażliwość arktycznej przyrody i skrajne trudności związane z oczyszczaniem ekosystemów po wyciekach ropy naftowej spowodowanych wybuchami na odwiertach, przeciekami z rurociągów i wypadkami w żegludze; apeluje do UE i jej państw członkowskich, aby domagały się światowego moratorium na poszukiwania podmorskich złóż ropy naftowej w Arktyce;

11. podkreśla potrzebę odbudowy międzynarodowych koalicji na rzecz osiągnięcia podczas COP26 ambitnych rezultatów integralności środowiskowej; apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby ściśle współpracowały z głównymi emitentami, krajami narażonymi na skutki zmiany klimatu, partnerami transatlantyckimi i brytyjską prezydencją COP26 w celu wypracowania podczas tej konferencji propozycji politycznych dotyczących tego, w jaki sposób kraje powinny przyspieszyć działania na rzecz utrzymania wzrostu temperatury na poziomie nieprzekraczającym 1,5 °C; zachęca UE do wzmocnienia dyplomatycznych działań informacyjnych i zawierania sojuszy z krajami rozwijającymi się i podatnymi na zagrożenia z myślą o pełnieniu roli budowniczego mostów między krajami rozwiniętymi a rozwijającymi się, co w przeszłości miało podstawowe znaczenie dla osiągania najambitniejszych wyników na Konferencjach Stron;

12. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że prezydent Biden podjął działania na rzecz ponownego przystąpienia Stanów Zjednoczonych do porozumienia paryskiego już w pierwszym dniu urzędowania, a także jego zobowiązanie do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w USA do 2030 r. o połowę w porównaniu z poziomem z 2005 r. oraz do dążenia do osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r.; oczekuje konkretnych środków w zakresie polityki i przepływów finansowych, które umożliwią terminowe wywiązanie się z zobowiązań podjętych przez USA; podkreśla znaczenie partnerstwa i przywództwa UE-USA dla osiągnięcia celów porozumienia paryskiego; podkreśla, że przeciwdziałanie zmianie klimatu, degradacji środowiska i utracie różnorodności biologicznej, promowanie ekologicznego wzrostu gospodarczego i ochrona oceanów są głównymi elementami nowej wspólnej agendy transatlantyckiej oraz że UE i USA wspólnie zobowiązały się dołożyć wszelkich starań, by utrzymać ograniczenie wzrostu temperatury na świecie do 1,5 °C; docenia działania prezydenta Bidena na rzecz zwiększenia globalnych ambicji w zakresie działań na rzecz klimatu, w tym poprzez zorganizowanie szczytu klimatycznego przywódców w kwietniu 2021 r.;

13. podkreśla rolę Chin jako drugiej co do wielkości gospodarki na świecie i kraju o największej całkowitej emisji gazów cieplarnianych; dostrzega gotowość Chin do pełnienia roli konstruktywnej siły w światowych negocjacjach w sprawie klimatu; odnotowuje jednak ze szczególnym zaniepokojeniem utrzymujący się wysoki poziom zależności Chin od węgla i zachęca rząd Chin do dalszych działań na rzecz przyspieszenia ekologicznej transformacji, co stanowi kluczowy warunek wstępny realizacji globalnych celów porozumienia paryskiego; odnotowuje zapowiedź przewodniczącego Xi Jinpinga z września 2020 r., zgodnie z którą emisje dwutlenku węgla w Chinach przestaną wzrastać przed 2030 r., a neutralność pod względem emisji dwutlenku węgla kraj ten osiągnie przed 2060 r.; podkreśla, że zobowiązania te powinny dotyczyć całości emisji gazów cieplarnianych; oczekuje dalszych zobowiązań, jak również konkretnych środków politycznych i odpowiednich przepływów finansowych w celu ich realizacji;

14. zwraca uwagę, że według IPBES podstawowymi przyczynami pandemii są te same globalne wyzwania środowiskowe, które przyczyniają się do utraty różnorodności biologicznej i zmiany klimatu, w tym zmiana sposobu użytkowania gruntów, ekspansja i intensyfikacja rolnictwa, handel dziką fauną i florą oraz ich konsumpcja, a także inne czynniki; podkreśla, że pandemia pokazała, jak ważne są zasady »jedno zdrowie« i »zdrowie we wszystkich politykach« w kształtowaniu polityki, oraz dowiodła, że potrzebne są zmiany, które doprowadzą do transformacji; przypomina, że w preambule do porozumienia paryskiego za jedno z najważniejszych praw uznaje się prawo do zdrowia; podkreśla, że w art. 4 ust. 1 lit. f) konwencji UNFCCC stwierdzono, że »w projektach lub podejmowanych przedsięwzięciach, dla łagodzenia bądź adaptacji do zmian klimatu« wszystkie strony powinny stosować »właściwe metody, np. oceny oddziaływania, formułowane i określane przez państwa z punktu widzenia minimalizowania negatywnego wpływu na gospodarkę, zdrowie publiczne i jakość środowiska«; uważa, że zdrowie należy włączyć do krajowych planów adaptacji i krajowych komunikatów na Konferencjach Stron UNFCCC;

Czwartek, 21 października 2021 r.

15. podkreśla, że osiągnięcie celów porozumienia paryskiego, a także celów neutralności klimatycznej, wymaga wielkich inwestycji oraz bezprecedensowego przeobrażenia wszystkich sektorów naszych gospodarek; wyraża przekonanie, że takie przejście do nowego zrównoważonego modelu gospodarczego można osiągnąć tylko wówczas, gdy gwarantuje ono sprawiedliwą transformację, łączącą postęp społeczny z ekologicznym, poprawiającą dobrostan obywateli i niepozostawiającą nikogo w tyle;

Konferencja Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu w Glasgow

16. wyraża ubolewanie z powodu braku postępów podczas COP25 w Madrycie w 2019 r. oraz z powodu braku zobowiązań i przejrzystości ze strony niektórych stron; wyraża ubolewanie, że zakończenie prac nad pakietem paryskim przełożono na kolejną Konferencję Stron i że dyskusje na temat strat i szkód mogły zakończyć się przyjęciem bardziej ambitnych celów; mimo trudności organizacyjnych dostrzega postępy poczynione w istotnych aspektach, takich jak promowanie wymiaru społecznego programu działań na rzecz klimatu i masowa mobilizacja podmiotów niepaństwowych;

17. podkreśla zasadnicze znaczenie potrzeby wypracowania podczas COP26 nowego konsensusu dotyczącego niezbędnych działań na rzecz klimatu oraz osiągnięcia globalnej neutralności klimatycznej do połowy stulecia z zastosowaniem efektywnych krótko- i średnioterminowych środków z zakresu polityki;

18. apeluje do wszystkich stron UNFCCC o konstruktywny udział w tym procesie – we współpracy z regionami i podmiotami niepaństwowymi – prowadzącym do konferencji COP26, w trakcie której należy zwiększyć ustalone na poziomie krajowym wkłady, aby zapewnić ich zgodność z długoterminowym celem porozumienia paryskiego dotyczącym wzrostu temperatury i najlepszą dostępną wiedzą naukową oraz aby odzwierciedlały one najwyższy możliwy poziom ambicji stron; podkreśla, że ponieważ obecne zobowiązania nie są wystarczające do osiągnięcia celów porozumienia, a światowe emisje gazów cieplarnianych muszą pilnie przestać rosnąć, a następnie drastycznie się zmniejszyć, wszystkie strony powinny zwiększyć wysiłki i zaktualizować swoje ustalone na poziomie krajowym wkłady zgodnie z celami porozumienia paryskiego, oraz wzywa w szczególności UE i wszystkie państwa grupy G20 do objęcia światowego przywództwa w tym zakresie, a także do zobowiązania się do osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r.;

19. podkreśla, że według sprawozdania UNEP w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji z 2020 r. emisje powodowane przez najbogatszy 1 % ludności na świecie odpowiadają za ponad dwukrotność łącznego udziału najuboższych 50 %; odnotowuje, że jak wynika z dalszych badań⁽¹⁶⁾, w UE najbogatsze 10 % obywateli odpowiadało za prawie jedną trzecią łącznych emisji konsumpcyjnych w Unii w latach 1990–2015, a w tym samym okresie łączne roczne emisje konsumpcyjne 50 % najuboższych obywateli UE zmalały o 24 %, podczas gdy emisje 10 % najbogatszych wzrosły o 3 %; podkreśla, że we wdrażaniu porozumienia paryskiego niezbędne jest pełne uwzględnienie kwestii równości oraz że Unia musi wreszcie radykalnie zmniejszyć emisje a, a jednocześnie wspierać najuboższe gospodarstwa domowe, aby zapewnić sprawiedliwą transformację;

20. apeluje do Komisji o podjęcie współpracy z innymi głównymi emitentami CO₂ z myślą o utworzeniu międzynarodowego klubu klimatycznego krajów wytyczających drogę do neutralności klimatycznej, mających wspólne cele ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r., ustanowienia definicji jednolitych norm pomiaru emisji, porównywalnych jawnych i niejawnych cen emisji CO₂ w sektorach energetyki i przemysłu, a także zabezpieczenia krajów, które gotowe są wdrożyć środki ochrony klimatu przed niekorzystnym wpływem konkurencji międzynarodowej za pomocą wspólnego mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂;

21. zwraca uwagę na potrzebę wdrażania rozszerzonych i skoordynowanych sektorowych środków obniżenia emisyjności przez dopasowanie celów oraz współpracę między stronami i innymi podmiotami; apeluje do stron o wzmocnienie partnerstwa z Marrakeszu w zakresie światowych działań na rzecz klimatu (MPGCA) jako przestrzeni zachęcającej podmioty niepaństwowe i władze szczebla niższego niż krajowy do podjęcia natychmiastowych działań w dziedzinie klimatu motywowanych względami naukowymi i ambitnymi celami, a także sprzyjającej wspólnemu uczeniu się społeczności, regionów i sektorów w celu przyspieszenia działań oraz kształtowania polityk przyczyniających się do osiągnięcia celów porozumienia paryskiego;

22. zwraca uwagę, że niezbędne jest rozwiązanie przez COP26 nierozstrzygniętych kwestii związanych z programem prac w ramach porozumienia paryskiego w celu skupienia się w najbliższych pięciu latach na dalszym rozwoju oraz wzmocnieniu jego wdrażania i operacjonalizacji; wzywa wszystkie strony do rozwiązania nierozstrzygniętych kwestii związanych z finalizacją prac nad pakietem paryskim, w szczególności w zakresie przejrzystości, wspólnych ram czasowych i mechanizmów współpracy na podstawie art. 6, aby zapewnić przejrzystość i silną integralność środowiskową oraz osiągnięcie najwyższego poziomu ambicji;

⁽¹⁶⁾ Oxfam, »Confronting carbon inequality in the European Union. Why the European Green Deal must tackle inequality while cutting emissions« [Walka z nierównością emisyjną w Unii Europejskiej. Dlaczego przy ograniczaniu emisji Europejski Zielony Ład musi przeciwdziałać nierówności], 7 grudnia 2020 r.

Czwartek, 21 października 2021 r.

23. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opowiedzenia się za wprowadzeniem rygorystycznych i solidnych przepisów międzynarodowych w odniesieniu do art. 6 porozumienia paryskiego w oparciu o zasady z San José; podkreśla w szczególności potrzebę unikania wszelkich form podwójnego liczenia w celu zagwarantowania integralności środowiskowej za pomocą rzeczywistych, dodatkowych, mierzalnych, trwałych i niezależnie weryfikowanych ograniczeń emisji oraz zapewnienia, aby żadnych jednostek wydanych na mocy protokołu z Kioto nie można było zaliczać na poczet istniejących i przyszłych ustalonych na poziomie krajowym wkładów, a także zagwarantowania ochrony praw człowieka; ponownie wyraża poparcie dla wykorzystania udziału w zyskach na podstawie mechanizmów z art. 6 w kontekście finansowania Funduszu Adaptacyjnego; ponownie wyraża poparcie dla wprowadzenia pięcioletnich ram czasowych i wzywa UE do przyjęcia stanowiska popierającego porozumienie w sprawie wspólnych pięcioletnich ram czasowych w celu przyspieszenia tempa działań na rzecz klimatu;

24. wzywa do operacjonalizacji ram zwiększonej przejrzystości uwzględniających zasady przejrzystości, dokładności, spójności, porównywalności i kompletności;

25. podkreśla, że zmiana klimatu oddziałuje na ludzi w zróżnicowany sposób zależnie od czynników takich jak płeć, wiek, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne i ubóstwo oraz że istniejące obecnie nierówności związane z płcią danej osoby mogą zwiększyć jej narażenie na nieuniknione skutki zmiany klimatu, w tym zagrożenia naturalne; w związku z tym z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie podczas COP25 w Madrycie rozszerzonego Programu prac z Limy w dziedzinie równości płci oraz planu działania w sprawie równości płci i wzywa do ich szybkiego wdrożenia; uważa, że przejście do zrównoważonego społeczeństwa musi odbyć się w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu, sprawiedliwy i równy oraz że równowaga płci i upodmiotowienie kobiet i dziewcząt ma kluczowe znaczenie dla tej transformacji; podkreśla potrzebę skuteczniejszego uwzględniania aspektu płci we wszystkich odpowiednich celach i zadaniach; wzywa Komisję do opracowania planu konkretnego działania służącego spełnieniu zobowiązań zawartych w nowym unijnym planie działania w sprawie równości płci oraz do utworzenia stałego unijnego punktu kontaktowego ds. równouprawnienia płci, który dysponowałby wystarczającymi środkami budżetowymi do wdrożenia i monitorowania uwzględniających aspekt płci działań na rzecz klimatu i środowiska w UE i na świecie⁽¹⁷⁾; jest zdania, że mogłoby to stanowić przykład dla innych stron do przyjmowania podobnych środków;

26. z zadowoleniem odnotowuje, że strony w coraz większej mierze uwzględniają aspekt płci w swoich ustalonych na poziomie krajowym wkładach, i apeluje do wszystkich stron o przyjmowanie uwzględniających aspekt płci i sprawiedliwych społecznie wkładów oraz finansowanie działań związanych z klimatem w celu zapewnienia sprawiedliwości klimatycznej; apeluje do Komisji i państw członkowskich o zwiększenie spójności między wsparciem w zakresie płci i klimatu poprzez instrumenty działań zewnętrznych i poprzez Europejski Bank Inwestycyjny, w tym przez rozszerzenie uczestnictwa kobiet i organizacji kobiecych w zarządzaniu i podejmowaniu decyzji, ich dostępu do finansowania oraz do programów wspierających rolę kobiet w zarządzaniu w zakresie klimatu, w szczególności w sektorach takich jak rolnictwo i leśnictwo, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet tubylczych;

27. wyraża zaniepokojenie w związku z potencjalnym wpływem ograniczeń związanych z podróżą i innych ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 na sprawiedliwą i zrównoważoną frekwencję na COP26; wzywa brytyjską prezydentkę COP26 do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu zapewnienia dużej i inkluzywnej frekwencji przy pełnym poszanowaniu reżimu sanitarnego; uważa, że należy dołożyć wszelkich starań, aby wszystkie kraje rozwijające się, a w szczególności kraje najsłabiej rozwinięte i małe rozwijające się państwa wyspiarskie, mogły wziąć udział w COP26, i wzywa prezydentkę brytyjską do przezwyciężenia barier dla uczestnictwa związanych z pandemią;

28. przypomina o znaczeniu zaangażowania wszystkich krajów w procesy decyzyjne w ramach UNFCCC; podkreśla, że obecny proces decyzyjny w UNFCCC musi zostać usprawniony, aby w większym stopniu zaangażować delegatów z krajów ubogich i podatnych na zagrożenia; ponownie wzywa delegację UE na Konferencję Stron do zacieśnienia współpracy z delegatami z krajów podatnych na zagrożenia;

29. ponownie wyraża poparcie dla wprowadzenia konkretnej polityki dotyczącej konfliktu interesów w ramach UNFCCC oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do przejścia wiodącej roli w tym procesie;

30. uważa, że UE ponosi historyczną odpowiedzialność za to, by być najambitniejszym sygnatariuszem porozumienia paryskiego, zarówno poprzez własne zobowiązania, jak i przez pomoc innym, i że powinna uznać swój dług klimatyczny i środowiskowy oraz podjąć w związku z tym odpowiednie działania, dając wiarygodny przykład; przypomina o zasadzie »wspólnej, lecz zróżnicowanej odpowiedzialności i odpowiednich zdolności«, która nakłada na Unię i państwa członkowskie szczególną odpowiedzialność, jak również daje im szczególną zdolność do działania;

⁽¹⁷⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz równouprawnienia płci (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0025).

Czwartek, 21 października 2021 r.

Ambitna polityka klimatyczna UE i wizja długoterminowa

31. podkreśla przyjęcie europejskiego prawa o klimacie; oczekuje, że Europejski Zielony Ład, a w szczególności pakiet legislacyjny »Fit for 2030« [Gotowi na 2030 r.], zapewnią UE i jej państwom członkowskim środki niezbędne do osiągnięcia pełnej zgodności z porozumieniem paryskim; uważa, że niezwykle ważne jest, aby UE dała przykład i przekazała podczas konferencji COP26 jasny komunikat, że jest gotowa zwiększyć ustalone na poziomie krajowym wkłady i swój wkład na rzecz realizacji porozumienia paryskiego oraz wzywa pozostałe strony do wykazania się takim samym poziomem zaangażowania;

32. podkreśla, że część terytorium UE należy do regionów świata najsilniej dotkniętych zmianą klimatu; zauważa, że w basenie Morza Śródziemnego temperatury rosną w tempie o 20 % szybszym niż wynosi średnia światowa oraz że region ten jest jednym z miejsc najbardziej na świecie wrażliwych na zmianę klimatu, w którym, jak się przewiduje, w ciągu 20 lat 250 mln osób zostanie dotkniętych »ubóstwem wodnym«⁽¹⁸⁾; podkreśla, że Morze Śródziemne staje się najszybciej nagrzewającym się morzem na świecie⁽¹⁹⁾, co ma wpływ na ważne sektory gospodarki, a także na cały ekosystem morski, i prowadzi do nieodwracalnych zmian dla ekosystemów i gatunków; apeluje do UE o pilne działanie i współpracę z jej śródziemnomorskimi partnerami w zakresie ambitnych środków na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu oraz o odgrywanie czołowej roli w zakresie działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu;

33. podkreśla, że sukces Europejskiego Zielonego Ładu zależy od skutecznego upowszechnienia na świecie jego odpowiednich standardów i norm we współpracy z państwami trzecimi; przypomina konkluzje Rady ze stycznia 2021 r. oraz cel Komisji dotyczący zwiększenia roli Unii jako podmiotu globalnego; apeluje o opracowanie przed afrykańskim COP27 funkcjonalnej i spójnej strategii dyplomatycznej na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu;

34. podkreśla, jak ważne jest rzeczywiste ograniczenie śladu środowiskowego UE dla wywiązania się z naszych globalnych zobowiązań klimatycznych; odnotowuje jednak, że nie istnieje formalny unijny wskaźnik służący do pomiaru naszego obecnego śladu środowiskowego i apeluje do Komisji i do Europejskiej Agencji Środowiskowej o przyjęcie takiego wskaźnika;

35. ponownie wzywa Komisję, aby – w następstwie przyjęcia europejskiego prawa o klimacie oraz biorąc pod uwagę ważną rolę naturalnych pochłaniaczy dwutlenku węgla w osiągnięciu neutralności klimatycznej – zaproponowała ambitny, oparty na podstawach naukowych cel UE na 2030 r. dotyczący usuwania emisji gazów cieplarnianych przez naturalne pochłaniacze dwutlenku węgla, który to cel powinien być spójny ze strategią na rzecz bioróżnorodności 2030 i określony w prawodawstwie; przypomina ponadto, że szybkie ograniczenie emisji musi pozostać priorytetem;

36. podkreśla potrzebę włączenia ambicji klimatycznych do głównego nurtu wszystkich obszarów polityki UE; wzywa Komisję do uaktualnienia sposobu przeprowadzania ocen skutków we wszystkich obszarach polityki UE, aby zapewnić pełne wdrożenie art. 6 ust. 4 europejskiego prawa o klimacie; uważa, że nowe inicjatywy przedstawione w niedawnym komunikacie Komisji zatytułowanym „Lepsze stanowienie prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa”⁽²⁰⁾, w szczególności włączenie zasady „nie czyni poważnych szkód” do ocen skutków, stanowią pozytywny pierwszy krok w tym kierunku;

37. podkreśla kluczową rolę energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej w przechodzeniu na gospodarkę neutralną dla klimatu; uznaje postępy osiągnięte w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii; przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji dotyczący przeglądu dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii w ramach pakietu „Fit for 55” [Gotowi na 2055 r.] i podkreśla znaczenie zwiększenia celów w zakresie energii odnawialnej i efektywności energetycznej, aby najpóźniej do 2050 r. osiągnąć neutralność klimatyczną i spełnić wymogi porozumienia paryskiego, korzystając z możliwości, jakie daje obecny spadek kosztów energii odnawialnej i technologii magazynowania;

38. przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji w sprawie przeglądu ram dotyczących użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF) w ramach pakietu „Fit for 55” [Gotowi na 2055 r.] i podkreśla znaczenie zwiększenia naturalnych pochłaniaczy, zachęcania do rozwiązań opartych na ekosystemach przy jednoczesnym uwzględnieniu wartości różnych ekosystemów dla różnorodności biologicznej, a także ilości węgla, który jest nadal usuwany i składowany, w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r.;

⁽¹⁸⁾ Mediterranean Experts on Climate and environmental Change [sieć śródziemnomorskich ekspertów ds. zmiany klimatu i zmian środowiskowych], »Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region« [Zagrożenia związane ze zmianą klimatu i zmianami środowiskowymi w regionie śródziemnomorskim], 2019 r.

⁽¹⁹⁾ WWF Mediterranean Marine Initiative [Inicjatywa WWF na rzecz Morza Śródziemnego], *The climate change effect in the Mediterranean. Six stories from an overheating sea* [Skutki zmiany klimatu nad Morzem Śródziemnym. Sześć opowieści z nad przegrzewającego się morza], Rzym, Włochy, 2021.

⁽²⁰⁾ COM(2021)0219.

Czwartek, 21 października 2021 r.

39. wyraża przekonanie, że każda polityka klimatyczna i powiązana z nią polityka energetyczna powinny odzwierciedlać najbardziej aktualną wiedzę naukową dotyczącą ekosystemów i różnych typów rezerwarów węgla oraz ich rzeczywistej wartości dla łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej; jest zdania, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody i podejścia ekosystemowe oraz odbudowa i ochrona ekosystemów i różnorodności biologicznej to zasadnicze czynniki sprzyjające łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowaniu się do niej; apeluje o więcej danych na temat obszarów znajdujących się w ramach i na zewnątrz ekosystemów bogatych w węgiel i w gatunki, a także na temat jakości środków zarządzania ochroną oraz ochrony i odbudowy w celu kształtowania procesów decyzyjnych dotyczących priorytetów odbudowy, a także na temat środków i strategii politycznych na rzecz walki ze zmianą klimatu i utratą różnorodności biologicznej;

40. podkreśla, że wszystkie polityki klimatyczne powinny być realizowane z poszanowaniem zasady sprawiedliwej transformacji oraz zasady „zanieczyszczający płaci” w drodze wycofania wszelkich szkodliwych dla środowiska dopłat, a także w ścisłej współpracy z wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym społeczeństwem obywatelskim, partnerami społecznymi i sektorem prywatnym, aby nikt nie pozostał w tyle; w związku z tym uważa, że większa przejrzystość, silniejsze partnerstwo społeczne i zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym mają fundamentalne znaczenie dla osiągnięcia neutralności klimatycznej wszystkich warstw społeczeństwa w sposób sprawiedliwy, sprzyjający włączeniu społecznemu i społecznie zrównoważony; przypomina, że w art. 10 europejskiego prawa o klimacie przewidziano narzędzia mające na celu ustanowienie dobrowolnych, sektorowych, orientacyjnych planów działania na rzecz obniżenia emisyjności w sektorach o najwyższych emisjach w UE, oraz apeluje do Komisji o współdziałanie z tymi sektorami w celu ułatwienia realizacji takich planów działania;

41. podkreśla, że środki podejmowane w celu łagodzenia zmiany klimatu lub przystosowania się do niej nie mogą prowadzić do zaostrzenia bieżących problemów środowiskowych ani powstania nowych, zarówno w UE, jak i w państwach trzecich; w związku z tym zwraca uwagę na zagrożenia środowiskowe związane z rosnącym zapotrzebowaniem na niektóre surowce krytyczne niezbędne do przejścia na gospodarkę niskoemisyjną lub związane z „inżynierią klimatyczną” oraz wzywa Komisję do uwzględnienia tych zagrożeń w jej działaniach w celu ich zminimalizowania, zgodnie z zasadą ostrożności;

42. uważa, że ambitne wdrożenie pakietu na rzecz odbudowy, Next Generation EU, w postaci zrównoważonych strategii politycznych, oferuje szereg korzyści pod względem stymulowania wzrostu podczas pogorszenia koniunktury gospodarczej, takich jak tworzenie nowych miejsc pracy, zapewnienie wyższych krótkoterminowych mnożników fiskalnych i większych długoterminowych oszczędności kosztów, a także stanowi okazję do zademonstrowania innym państwom korzyści dla ich gospodarek; zachęca Komisję, Radę i państwa członkowskie do maksymalizacji potencjału tego pakietu w celu wspierania transformacji ekologicznej;

43. podkreśla, że należy wspierać zrównoważony wzrost gospodarczy i rozwój nowych, ekologicznych technologii, gdyż mogą one być istotnymi czynnikami łagodzenia zmiany klimatu;

Przystosowanie się do zmiany klimatu, straty i szkody

44. ponownie podkreśla, że działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu są nieuniknioną koniecznością dla wszystkich krajach, jeśli mają one zminimalizować niekorzystne skutki zmiany klimatu i osiągnąć odporność na zmianę klimatu oraz zapewnić zrównoważony rozwój, przy czym zauważa, że szczególnie narażone na skutki zmiany klimatu są kraje rozwijające się, a zwłaszcza kraje najslabiej rozwinięte i małe rozwijające się państwa wyspiarskie; wzywa UE i państwa członkowskie do zintensyfikowania działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz współdziałania z władzami lokalnymi, aby w pełni wywiązać się ze zobowiązań podjętych w ramach porozumienia paryskiego i zapewnić, aby unijna polityka w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu była spójna z rolą UE jako globalnego lidera w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu; w tym względzie z zadowoleniem przyjmuje nową strategię UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, powiązania ze strategią UE na rzecz bioróżnorodności i nowe ramy regulacyjne w zakresie przystosowania się wynikające z europejskiego prawa o klimacie oraz wzywa do ich ambitnego wdrożenia, z uwzględnieniem ich elementów międzynarodowych;

45. podkreśla, że w strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu przyjętej 24 lutego 2021 r. wyrażono cel Komisji dotyczący zwiększenia zasobów i dalszej mobilizacji większego finansowania przeznaczonego na przystosowanie się do zmiany klimatu oraz że szczególną uwagę należy zwrócić na to, by zasoby finansowe trafiły do najbardziej narażonych społeczności w krajach rozwijających się;

46. z zadowoleniem przyjmuje nowe ramy regulacyjne dotyczące przystosowania się do zmiany klimatu, ustanowione na mocy art. 4 europejskiego prawa o klimacie; podkreśla, że potrzebne są dodatkowe środki regulacyjne, z jasnymi celami i celami pośrednimi, by zwiększyć zdolności przystosowawcze, wzmocnić odporność i zminimalizować narażenie na skutki zmiany klimatu;

Czwartek, 21 października 2021 r.

47. podkreśla, że chociaż zmiana klimatu jest problemem globalnym, każdy region zostanie dotknięty w inny sposób, oraz że z tego względu samorządy lokalne, znajdujące się najbliżej ludności, są często najodpowiedniejszymi podmiotami do opracowywania strategii na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu i uporania się z tym problemem;

48. podkreśla, że zielona infrastruktura wnosi wkład w przystosowanie się do zmiany klimatu przez ochronę kapitału naturalnego, ochronę siedlisk przyrodniczych i gatunków, dobry stan ekologiczny, gospodarkę wodną oraz bezpieczeństwo żywnościowe;

49. podkreśla niszczycielski wpływ pustoszenia na środowisko, społeczeństwo i gospodarkę oraz potrzebę przyjęcia wspólnego podejścia w celu odpowiedniego zapobiegania temu zjawisku i rozwiązania tego problemu; dlatego też podkreśla znaczenie dostępności wody dla łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, ponieważ oprócz tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi roślin, które wychwytyją i zatrzymują dwutlenek węgla, woda w glebie poprawia warunki życia mikroorganizmów, zwiększając zawartość materii organicznej w glebie oraz w sposób naturalny przyczynia się do poprawy zdolności do zatrzymywania dwutlenku węgla w glebie; podkreśla, że należy zwracać szczególną uwagę na gospodarkę wodną w kontekście przystosowania się do zmiany klimatu; podkreśla potrzebę szybkiego i pełnego wdrożenia ramowej dyrektywy wodnej UE ⁽²¹⁾, aby osiągnąć jej cele i lepiej zarządzać tymi zasobami;

50. podkreśla, że dostrzeżenie rzeczywistej wartości wody oraz jej roli w łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowaniu się do niej ma zasadnicze znaczenie dla uporania się z wpływem klimatu na jakość wody i osiągnięcia neutralności klimatycznej; dostrzega, że zróżnicowanie źródeł zaopatrzenia w wodę, efektywne gospodarowanie wodą, gospodarka wodna o obiegu zamkniętym, rozwiązania oparte na zasobach przyrody, rozwiązania cyfrowe dotyczące monitorowania wody, nadzoru nad nią i jej analizy, a także dostęp do wody pitnej i urządzeń sanitarnych przyczyniają się do ograniczenia zanieczyszczenia i emisji CO₂;

51. podkreśla, że w preambule do porozumienia paryskiego uznaje się podstawowy priorytet zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i wyeliminowania głodu oraz szczególną podatność systemów produkcji żywności na negatywne skutki zmian klimatu; przypomina, że zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. b) UNFCCC zwiększenie zdolności do przystosowania się do negatywnych skutków zmiany klimatu oraz wspieranie odporności na zmianę klimatu i rozwój niskoemisyjny powinny odbywać się w sposób niezagrażający produkcji żywności; apeluje do wszystkich stron o należyte uwzględnienie bezpieczeństwa żywnościowego w ich krajowych planach adaptacji;

52. podkreśla, że ważne jest uwzględniające wiele zagrożeń podejście na poziomie systemowym do oceny ryzyka klimatycznego oraz potrzeb i działań w dziedzinie przystosowania się do zmiany klimatu, a także że należy udoskonalić wskaźniki służące do pomiaru przystosowania się przy rozpoznanych poziomie ryzyka oraz wzmocnić wsparcie techniczne i finansowe dla krajów, aby rozwijać opłacalne projekty i zapewnić im dostęp do większych środków finansowych przeznaczonych na przystosowanie się do zmiany klimatu;

53. popiera przegląd globalnego celu dotyczącego działań przystosowawczych oraz zwraca uwagę na potrzebę przełożenia go na mierzalne wyniki na podstawie dogłębnego zrozumienia ryzyka na różnych poziomach, dostępności spójnych i porównywalnych danych oraz wykorzystania ilościowej i jakościowej analizy zmian odporności w czasie;

54. apeluje do COP26 o pełne uruchomienie sieci z Santiago ds. strat i szkód, zainicjowanej podczas COP25, aby skutecznie przyspieszyć pomoc techniczną dla krajów rozwijających się w celu zapobiegania, ograniczania i rozwiązania problemu strat i szkód, oraz aby mogła ona wykonywać funkcje odpowiadające na najpowszechniejsze wyzwania i niedobory, z którymi borykają się kraje rozwijające się, w tym na brak zdolności, środków finansowych i wsparcia; uważa, że funkcjonowanie sieci z Santiago powinno zostać włączone w struktury UNFCCC oraz w sposób przewidywalny i niezawodny być finansowane przez kraje rozwinięte, z wykorzystaniem wkładów wnoszonych przez strony UNFCCC i obserwatorów;

55. odnotowuje, że według art. 8 porozumienia paryskiego, dotyczącego strat i szkód, strony powinny przyjąć oparte na współpracy podejście do strat i szkód związanych z negatywnymi skutkami zmian klimatu; podkreśla w związku z tym znaczenie wspierających działań globalnych na obszarach szczególnie narażonych na skutki zmiany klimatu, takich jak obszary przybrzeżne i wyspy, a także tam, gdzie zdolności przygotowawcze są ograniczone;

⁽²¹⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

Czwartek, 21 października 2021 r.

56. podkreśla, że zmiana klimatu i degradacja środowiska w coraz większym stopniu wchodzi w interakcję z czynnikami prowadzącymi do przesiedleń; wyraża poparcie dla grupy zadaniowej Warszawskiego Międzynarodowego Mechanizmu Strat i Szkód ds. przesiedleń (Komitet Wykonawczy WIM) i wzywa ją do zintensyfikowania działań i do uwzględnienia w większym stopniu krajów najsłabiej rozwiniętych i małych rozwijających się państw wyspiarskich; apeluje o większe skupienie się podczas przyszłych COP na przesiedleniach spowodowanych warunkami klimatycznymi;

Rozwiązania oparte na zasobach przyrody i podejścia ekosystemowe stosowane w odniesieniu do zmiany klimatu

57. przypomina, że zmiana klimatu stanowi jedną z głównych bezpośrednich przyczyn utraty różnorodności biologicznej i degradacji gruntów oraz że utrata różnorodności biologicznej i zmiana klimatu są ze sobą powiązane i napędzają się nawzajem, a każde z tych zjawisk w równej mierze stanowi zagrożenie dla życia na naszej planecie; podkreśla, iż przewiduje się, że niekorzystne skutki zmiany klimatu dla przyrody i różnorodności biologicznej, ekosystemów, dostępności wody, oceanów i bezpieczeństwa żywnościowego nabiorą krytycznego znaczenia w nadchodzących dziesięcioleciach; ponownie podkreśla, że ścisła ochrona i odbudowa ekosystemów o wysokiej zawartości węgla, takich jak torfowiska, tereny podmokłe, tereny wypasu i ekosystemy, w których występuje niebieski dwutlenek węgla, takie jak bagna słone, skupiska trawy morskiej, namorzyny i lasy nienaruszone, stanowi wariant reagowania przynoszący natychmiastowe skutki oraz oferuje szeroki wachlarz korzyści związanych z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej; mając na uwadze, że w przypadku degradacji lub zniszczenia ekosystemy, w których występuje niebieski dwutlenek węgla, emitują dwutlenek węgla zmagazynowany przez wieki do atmosfery i oceanu, co następnie staje się źródłem emisji gazów cieplarnianych; podkreśla, że niektóre środki, które mogłyby łagodzić kryzys klimatyczny, mogą być szkodliwe dla różnorodności biologicznej oraz podkreśla, że konieczne jest przeciwdziałanie jednocześnie zarówno kryzysowi klimatycznemu, jak i kryzysowi związanemu z utratą różnorodności biologicznej; proponuje zatem odpowiednio finansowany wspólny program prac CBD-UNFCCC w celu określenia i wspierania działań o charakterze synergicznym;

58. podkreśla, że pomimo rosnącego konsensusu UNFCCC i CBD co do potrzeby wspólnego przeciwdziałania kryzysom związanym z klimatem i różnorodnością biologiczną za pomocą wysiłków zintegrowanych na szczeblu krajowym i lokalnym, rozwiązania oparte na zasobach przyrody nadal są nieobecne w wielu krajowych zobowiązaniach dotyczących klimatu i krajowych strategiach; uważa, że wielostronna platforma na rzecz rozwiązań opartych na przyrodzie mogłaby pomóc we wzmocnieniu synergii między wielostronnymi konwencjami międzynarodowymi w zakresie bioróżnorodności i zmiany klimatu oraz umożliwić osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju ONZ;

59. podkreśla, że potrzebne są synergie między unijną strategią na rzecz bioróżnorodności 2030 a działaniami w zakresie zarówno łagodzenia zmiany klimatu, jak i przystosowania się do niej;

60. przypomina również o kluczowej roli, jaką różnorodność biologiczna odgrywa w umożliwianiu ludziom zwalczania globalnego ocieplenia i przystosowania się do niego, a także zwiększania poziomu odporności; podkreśla, że w podejściach ekosystemowych, przyjętych na mocy CBD, oraz rozwiązaniach opartych na zasobach przyrody wykorzystuje się jej potencjał oraz potencjał różnorodności biologicznej, aby ograniczyć poziom emisji gazów cieplarnianych i pomóc ludziom przystosować się do skutków zmiany klimatu, a także że są to rozwiązania korzystne dla wszystkich, w zakres których wchodzi ochrona, odbudowa, zrównoważone zarządzanie i rozwój usług i funkcji ekosystemowych w celu sprostania wyzwaniom społecznym i wspierania dobrostanu człowieka; podkreśla, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody mogą być najskuteczniejsze, gdy są planowane w perspektywie długoterminowej, a nie skupiają się w sposób zawężony na pochłanianiu dwutlenku węgla⁽²²⁾;

61. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę prezydencji COP26 dotyczącą podjęcia dialogu w sprawie leśnictwa, rolnictwa i handlu surowcami, w którym wezmą udział najważniejsze kraje eksportujące produkty rolne oraz kraje konsumujące te produkty, w celu omówienia sposobów poprawy zrównoważonego charakteru tego procesu; przypomina swoje stanowisko wyszczególnione w rezolucji w sprawie unijnych ram prawnych mających na celu zatrzymanie i odwrócenie globalnego wylesiania powodowanego przez UE⁽²³⁾, które należy uwzględnić we wkładzie UE; apeluje do Komisji o pilne przedstawienie wniosku dotyczącego unijnych ram prawnych opartych na obowiązkowym stosowaniu zasady należytej staranności, w celu zapewnienia, że łańcuchy wartości są zrównoważone, a produkty lub towary wprowadzane na rynek UE nie powodują ani nie pochodzą z wylesiania, degradacji lasów, przeksztalcenia lub degradacji ekosystemów lub naruszania praw człowieka; zauważa, że unijnymi ramami prawnymi należy również objąć niebędące lasami ekosystemy zasobne w węgiel, takie jak ekosystemy morskie i przybrzeżne, tereny podmokłe, torfowiska i sawanny, oraz charakteryzujące się bogatą różnorodnością biologiczną, aby uniknąć przeniesienia presji na te ekosystemy;

⁽²²⁾ Sprawozdanie z 10 czerwca 2021 r. ze wspólnych warsztatów IPBES-IPCC poświęconych różnorodności biologicznej i zmianie klimatu.

⁽²³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0285.

Czwartek, 21 października 2021 r.

62. zwraca uwagę, że potencjalne emisje z wiecznej zmarzliny nie są w pełni uwzględnione w globalnych budżetach emisji ani nie zostały wykazane we wkładach ustalonych na poziomie krajowym; podkreśla potrzebę przyspieszenia prac naukowych zmierzających do dokładnego oszacowania i ogłoszenia prawdopodobnej skali wzrostu emisji CO₂ i metanu z ocieplającej się Arktyki, aby zapewnić lepsze podstawy dla decyzji dotyczących zwiększenia starań mających na celu utrzymanie globalnej temperatury w granicach przewidzianych porozumieniem paryskim; apeluje do UE, aby zainicjowała globalną koalicję w sprawie wiecznej zmarzliny oraz aby stanęła na jej czele, w celu sfinansowania badań umożliwiających lepszą ocenę aktualnego statusu tego problemu oraz sfinansowania środków pilnie potrzebnych do powstrzymania topnienia wiecznej zmarzliny;

63. podkreśla potrzebę kompleksowego mapowania obszarów bogatych w węgiel i zasoby przyrody, skutków i jakości gospodarowania nimi, stanu siedlisk i innych czynników w celu dostarczania danych do procesu decyzyjnego dotyczącego priorytetowych zadań odbudowy;

64. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie, aby rynek unijny i wzorce konsumpcji nie wpływały niekorzystnie na lasy oraz naturalne ekosystemy i różnorodność biologiczną ani na prawa ludów tubylczych i społeczności lokalnych;

65. uznaje znaczenie konferencji poświęconej różnorodności biologicznej, która odbędzie się w Kunming (Chiny) w październiku 2021 r. i w kwietniu i maju 2022 r.; zwraca uwagę, że należy opracować solidniejsze, wiążące i ambitniejsze ramy międzynarodowe, aby chronić różnorodność biologiczną na świecie, której wartości nie można niczym zastąpić, zatrzymać jej obecny spadek oraz przywrócić ją w możliwie największym stopniu; uważa, że takie ramy powinny opierać się na celach, mierzalnych wskaźnikach, skutecznych mechanizmach monitorowania i zdecydowanych zobowiązaniach obejmujących ustalone na poziomie krajowym wkłady oraz inne odnośne instrumenty, zobowiązania finansowe i lepsze gwarancje budowania zdolności, a także mechanizm przeglądu dokonywanego co pięć lat, z naciskiem na wysoki poziom i stale rosnący poziom ambicji; ponawia apel, by celem UE podczas negocjacji był taki sam wysoki poziom ambicji z myślą o zapewnieniu równych warunków działania w skali światowej, włącznie z prawnie wiążącymi międzynarodowymi celami odbudowy i ochrony na poziomie co najmniej 30 % do 2030 r., aby odzwierciedlić wewnętrzne zamierzenia Unii określone w unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030;

66. w tym kontekście podkreśla, że jak stwierdzono w wyniku przeglądu celów zrównoważonego rozwoju z 2018 r. ⁽²⁴⁾, ramy monitorowania celu nr 15 nie uwzględniają istotnych punktów związanych z jakością, które mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia lepszych wyników, co świadczy o tym, że potrzebne są dodatkowe wskaźniki opisujące na przykład nienaruszony charakter lasów, skuteczność zarządzania na obszarach chronionych oraz znaczące włączenie aspektu różnorodności biologicznej do innych procesów;

67. podkreśla, że mechanizmy klimatyczne zależą od zdrowia ekosystemów oceanicznych i morskich, na które obecnie wpływa globalne ocieplenie, zanieczyszczenia, nadmierne eksploatowanie różnorodności biologicznej mórz, zakwaszanie, odtlenianie i erozja obszarów przybrzeżnych; podkreśla, że jak przypomina IPCC, oceany pomagają złagodzić skutki zmiany klimatu i przystosować się do nich;

68. podkreśla, że globalne ramy różnorodności biologicznej na okres po 2020 r. powinny zobowiązywać strony do włączenia rozwiązań opartych na zasobach przyrody, które chronią i odbudowują różnorodność biologiczną oraz integralność ekosystemów, do krajowych strategii i planów działania na rzecz różnorodności biologicznej oraz ustalonych na poziomie krajowym wkładów, aby osiągnąć cele porozumienia paryskiego;

69. dostrzega ważną rolę, jaką pod względem łagodzenia zmiany klimatu odgrywają zdrowe gleby jako największy lądowy pochłaniacz dwutlenku węgla; ponownie wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia rekultywacji i zrównoważonego wykorzystania gleby jako narzędzia polityki klimatycznej w krajowych planach w zakresie energii i klimatu, w szczególności w środkach mających zastosowanie do sektora użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF), oraz do zachowania, ochrony i zwiększenia pochłaniaczy dwutlenku węgla (w szczególności na obszarach o glebach bogatych w węgiel, takich jak użytki zielone i torfowiska), w uzupełnieniu do działań zmierzających do promowania zrównoważonego wykorzystania gleby w polityce rolnej oraz do zmniejszenia emisji pochodzących z rolnictwa; powtarza apel do Komisji o przedstawienie wniosku ustawodawczego w sprawie ustanowienia ogólnounijnych ram prawnych ochrony gleby i zrównoważonego wykorzystania gleby, uwzględniających wszystkie główne zagrożenia dla gleby;

⁽²⁴⁾ Forum Polityczne Wysokiego Szczebla, *Przegląd celów zrównoważonego rozwoju HLPF z 2018 r.*

Czwartek, 21 października 2021 r.

Zrównoważone finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu

70. podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie są głównym źródłem publicznego finansowania działań związanych ze zmianą klimatu; podkreśla znaczenie finansowania działań w dziedzinie klimatu, gdyż wiele krajów rozwijających się ma warunkowe wkłady ustalone na poziomie krajowym, których realizacja zależy od wsparcia finansowego; z zadowoleniem przyjmuje zatem, że na konferencji COP24 postanowiono wyznaczyć ambitniejszy cel na okres od 2025 r., wykraczający poza obecne zobowiązanie do uruchomienia 100 mld USD rocznie od 2020 r., lecz wyraża zaniepokojenie faktem, iż faktyczne środki zadeklarowane przez kraje rozwinięte wciąż są bardzo dalekie od tego wspólnego docelowego poziomu 100 mld USD rocznie i wzywa do wypełnienia tej luki; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zwiększenia zabiegów o międzynarodowe finansowanie działań związanych ze zmianą klimatu dla krajów rozwijających się oraz do opracowania międzynarodowego planu działania określającego sprawiedliwy udział każdego z krajów rozwiniętych w zobowiązaniu finansowym wynoszącym 100 mld USD oraz mechanizmy gwarantujące wywiązanie się z zobowiązań; oczekuje od gospodarek wschodzących wkładu, począwszy od 2025 r., w zwiększenie przyszłego międzynarodowego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu; w tym kontekście popiera podjęcie negocjacji w sprawie nowego celu finansowania na okres po 2025 r., rozważenie nowego podejścia opartego na matrycy celów z osobnymi celami pośrednimi, w tym finansowania opartego na dotacjach, odzwierciedlającego coraz bardziej dotkliwe skutki zmiany klimatu i pilną potrzebę zdecydowanego przyspieszenia działań w dziedzinie klimatu w tym dziesięcioleciu;

71. podkreśla, że przepływy finansowe mają kluczowe znaczenie dla przystosowania się do zmiany klimatu; podkreśla, że istotne znaczenie ma realizacja globalnego celu dotyczącego działań przystosowawczych, a także uruchomienie nowych znacznych środków finansowych na działania przystosowawcze w krajach rozwijających się; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zobowiązały się do znacznego dodatkowego zwiększenia zapewnianych przez siebie środków finansowych na działania przystosowawcze w celu zrównania ich ze środkami finansowymi na działania łagodzące, z nadaniem pierwszeństwa finansowaniu opartemu na dotacjach, a także w celu przygotowania odpowiednich środków, które zostaną zadeklarowane podczas COP26;

72. stwierdza, że dochody z mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ mogłyby zostać wykorzystane do zwiększenia skali finansowania działań związanych ze zmianą klimatu w krajach rozwijających się, w szczególności na działania przystosowawcze, ale również do zmniejszenia intensywności emisji dwutlenku węgla w przypadku eksportowanych przez nie produktów, jak również produktów sprzedawanych na ich rynkach krajowych;

73. dostrzega potrzebę postępu w odniesieniu do problemu strat i szkód, na co należy pozyskać dodatkowe środki za pośrednictwem innowacyjnych źródeł finansowania publicznego, z wykorzystaniem Warszawskiego Międzynarodowego Mechanizmu Strat i Szkód (WIM) i w odniesieniu do których UE powinna poprzeć udzielenie podczas COP26 nowej grupie ekspertów ds. działania i wsparcia WIM mandatu do poszukiwania i wykorzystania takich źródeł;

74. zwraca uwagę, że jak ponownie pokazał kryzys COVID-19, wspólnie stawiamy czoła globalnym wyzwaniom, należy go zatem potraktować jako pobudkę do ambitniejszego i w większym stopniu kolektywnego działania; podkreśla potrzebę budowania odporności przez wyciągnięcie z obecnego kryzysu wszystkich wniosków dotyczących niewystarczających zdolności planowania kryzysowego i reagowania kryzysowego w dziedzinie zdrowotnej, gospodarczej i społecznej; ostrzega, że kryzys związany z COVID-19 niweczy postępy w realizacji celów zrównoważonego rozwoju i zwiększa skrajne ubóstwo w krajach rozwijających się oraz pogłębia zadłużenie; podkreśla, że znaczne zwiększenie skali finansowania działań związanych z klimatem i pilne znalezienie na forach międzynarodowych realnych rozwiązań w zakresie ulg w spłacie zadłużenia dla krajów trzecich są niezbędne dla ułatwienia ekologicznej odbudowy gospodarki na świecie;

75. uważa, że niezbędne jest, aby najważniejsze międzynarodowe instytucje finansowe szybko przyjęły i rozwijały rozwiązania wykorzystujące zasadę zielonego finansowania w celu skutecznego obniżenia emisyjności gospodarki światowej; przypomina o roli EBI jako banku klimatycznego UE oraz przyjętym niedawno przez ten bank planie działania [Climate Bank Roadmap] i zaktualizowanej polityce kredytowania energetyki; apeluje do wielostronnych banków rozwoju, w tym Europejskiego Banku Inwestycyjnego, i instytucji finansowania rozwoju o finansowanie większej liczby inwestycji w dziedzinie klimatu, dostosowanie portfeli inwestycyjnych do porozumienia paryskiego i wsparcie krajów rozwijających się w odbudowie po pandemii COVID-19 w sposób ekologiczny, sprzyjający włączeniu społecznemu i zapewniający odporność; zwraca uwagę na potrzebę tworzenia platform i narzędzi promowania i wymiany najlepszych praktyk zrównoważonej odbudowy oraz wspierania praktycznej współpracy nad oddzieleniem emisji gazów cieplarnianych od wzrostu gospodarczego i dobrobytu; apeluje o światowe porozumienie w sprawie zasad zrównoważonego finansowania, w tym o opracowanie i wspieranie zrównoważonej rachunkowości Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej;

76. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Fundusz Adaptacyjny będzie dalej wykorzystywany w ramach porozumienia paryskiego; dostrzega znaczenie tego funduszu dla społeczności szczególnie narażonych na skutki zmiany klimatu i zauważa, że od 2010 r. z funduszu przeznaczono ponad 830 mln USD na realizację projektów i programów w obszarze przystosowania się do zmiany klimatu i odporności na nią, w tym ponad 120 konkretnych projektów o zasięgu lokalnym wdrażanych w najbardziej narażonych społecznościach krajów rozwijających się na całym świecie; podkreśla jednakże, iż kwota ta jest niewystarczająca i apeluje do państw darczyńców o znaczne zwiększenie wkładów do Funduszu Adaptacyjnego z zastosowaniem bardziej przewidywalnego i wieloletniego podejścia;

Czwartek, 21 października 2021 r.

77. ponownie podkreśla potrzebę pilnego zaprzestania dopłat do paliw kopalnych i innych szkodliwych dla środowiska dopłat w UE i na całym świecie; zauważa, że dopłaty do paliw kopalnych w UE wynoszą około 50 mld euro i wzywa wszystkie państwa członkowskie do wdrożenia konkretnych strategii politycznych, harmonogramów i środków na potrzeby stopniowego wycofywania wszystkich bezpośrednich i pośrednich dopłat do paliw kopalnych najpóźniej do 2025 r.; wzywa wszystkie pozostałe strony do podjęcia podobnych środków;

78. popiera prace koalicji ministrów finansów na rzecz działań w dziedzinie klimatu oraz zachęca wszystkie rządy do przyjęcia zobowiązań koalicji dotyczących dostosowania wszystkich obszarów polityki i praktyk będących w gestii ministrów finansów do celów porozumienia paryskiego, a także do przyjęcia skutecznego systemu ustalania opłat za emisję dwutlenku węgla, przewidzianego w „zasadach z Helsinek”;

79. podkreśla, jak ważne jest wprowadzenie sektora prywatnego, w tym korporacji i rynków finansowych, na ścieżkę zgodną z celami porozumienia paryskiego; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę COP26 „Private Finance Hub” [Centrum Finansowania przez Sektor Prywatny], ukierunkowaną na stworzenie systemu gromadzącego środki finansowe z sektora prywatnego w celu wsparcia przebudowy naszych gospodarek z zamiarem osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla; dostrzega szerokie społeczne zainteresowanie i zaangażowanie na rzecz zrównoważonych inwestycji; z zadowoleniem odnotowuje coraz większe zaangażowanie najważniejszych międzynarodowych instytucji finansowych w rozwój zielonego finansowania i uważa, że niezbędne jest promowanie tego trendu w celu skutecznego obniżenia emisyjności gospodarki światowej; z zadowoleniem przyjmuje sojusz finansowy z Glasgow na rzecz zerowych emisji netto oraz jego zobowiązanie do uruchomienia niezbędnych światowych inwestycji w celu obniżenia emisji netto do zera nie później niż w 2050 r., na podstawie kryteriów opartych na danych naukowych;

80. zwraca uwagę, że mechanizm czystego rozwoju nie zapewnił realnych dodatkowych ograniczeń emisji; zachęca strony do rozważenia decyzji o bezzwłocznym zakończeniu działań prowadzonych w ramach tego mechanizmu; podkreśla, że dalsze funkcjonowanie mechanizmu utrudniłoby realizację porozumienia paryskiego i kolektywne starania o ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;

81. podkreśla, że starych jednostek emisji uzyskanych w przeszłości nie można wykorzystywać w ramach porozumienia paryskiego; podkreśla, że starych jednostek emisji uzyskanych w przeszłości nie można wykorzystywać do realizacji celów klimatycznych na okres po 2020 r.;

82. podkreśla, że należy nadal rozwijać i promować ujawnianie przez instytucje finansowe i przedsiębiorstwa informacji finansowych związanych ze zrównoważonym rozwojem i klimatem;

Kompleksowy wysiłek wszystkich sektorów

83. podkreśla, że sektor transportu jest jedynym sektorem, w którym emisje na szczeblu UE wzrosły od 1990 r. oraz że jest to niezgodne z długoterminowym celem polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej, który wymaga większego ograniczenia emisji we wszystkich sektorach, w tym w sektorze lotniczym i morskim; uważa, że aby zapewnić spójność wkładów ustalonych na poziomie krajowym z ogólnogospodarczymi zobowiązaniami wymaganymi na mocy porozumienia paryskiego, należy zachęcać strony do uwzględniania emisji pochodzących z międzynarodowego transportu morskiego i lotniczego w ustalonych na poziomie krajowym wkładach oraz do uzgodnienia i wdrożenia na szczeblu międzynarodowym, regionalnym i krajowym środków ograniczających emisje pochodzące z tych sektorów, w tym również wpływ transportu lotniczego niezwiązany z emisją CO₂; w tym kontekście ponownie zwraca uwagę na potrzebę uregulowania tych sektorów zgodnie z systemem handlu uprawnieniami do emisji UE, co mogłoby także stanowić wzór dla równoległych prac na rzecz osiągnięcia bardziej ambitnych celów na szczeblu międzynarodowym, w tym w Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO) oraz Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO); wyraża zaniepokojenie powolnym tempem postępów IMO i ICAO w przeciwdziałaniu emisjom z międzynarodowej żeglugi i lotnictwa; podkreśla, że lotnictwo odpowiada za około 2,1% światowej emisji CO₂; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dołożenia wszelkich starań w celu wzmocnienia systemu kompensacji i redukcji emisji dwutlenku węgla dla lotnictwa międzynarodowego (CORSIA) oraz do wsparcia przyjęcia przez ICAO długoterminowego celu ograniczenia emisji w sektorze, przy jednoczesnym zachowaniu autonomii legislacyjnej UE w zakresie wdrażania dyrektywy ETS;

84. przypomina, że według Międzynarodowej Agencji Energetycznej, aby do 2050 r. wielkość emisji netto została zmniejszona do zera, do 2035 r. wszystkie samochody osobowe wprowadzane do obrotu na całym świecie powinny być bezemisyjne; ponadto podkreśla, że aby Europa osiągnęła neutralność klimatyczną do 2050 r., do tego czasu praktycznie wszystkie pojazdy na europejskich drogach muszą być bezemisyjne; podkreśla, że sektor transportu może być istotnym czynnikiem ułatwiającym upowszechnianie energii ze źródeł odnawialnych; podkreśla rolę, jaką może odegrać elektromobilność jako forma inteligentnej integracji sektorów energii i transportu poprzez uwolnienie potencjału elastyczności, podkreślając znaczenie wprowadzenia inteligentnego ładowania w całej UE;

Czwartek, 21 października 2021 r.

85. odnotowuje, że w skali światowej w latach 2012–2018 emisje sadzy z żeglugi wzrosły o 12 %, zaś w Arktyce w latach 2015–2019 o 85 %; podkreśla, że zgodnie z danymi szacunkowymi sadza odpowiada za 21 % emisji żeglugowych w okresie 20 lat; zważywszy na pilną potrzebę przeciwdziałania zmianie klimatu, a w szczególności na alarmujące tempo topnienia Arktyki; wzywa do podjęcia natychmiastowych działań w celu odwrócenia obecnego zwiększenia emisji sadzy spowodowanych żeglugą arktyczną; głęboko ubolewa ze względu na fakt, że przyjęty przez IMO zakaz użycia ciężkiego oleju napędowego w Arktyce zawiera zbyt wiele luk i okazuje się nieskuteczny w ochronie tego regionu; apeluje do Komisji o zapewnienie, aby wszystkie statki zawijające do portów UE i żeglujące w Arktyce lub jej pobliżu stosowały czystsze destylaty oraz były wyposażone w filtry cząstek stałych zmniejszające emisję sadzy o ponad 90 %;

86. zwraca uwagę, że w 2012 r. żegluga odpowiadała za ok. 2,5 % światowych emisji gazów cieplarnianych⁽²⁵⁾; wyraża zaniepokojenie, że żegluga jest wyłączona zarówno z międzynarodowych (UNFCCC), jak i unijnych celów klimatycznych, i zwraca uwagę, że w razie braku przeciwdziałania przewiduje się wzrost tych emisji nawet o 50 % w latach 2018–2050⁽²⁶⁾; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2018 r. IMO przyjęła wstępną strategię na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych ze statków, przewidującą, że emisje te powinny przestać rosnąć w najwcześniejszym możliwym terminie i do 2050 r. zmaleć o co najmniej 50 % w porównaniu z 2008 r., z kontynuacją wysiłków na rzecz całkowitego ich wycofania; wyraża jednak zaniepokojenie dotychczasowymi powolnymi postępami i apeluje do IMO o szybkie dalsze działania oraz przyjęcie ambitnych środków krótko- i średnioterminowych;

87. przypomina, że miasta odgrywają zasadniczą rolę w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych; podkreśla, że miasta muszą być liderami transformacji ekologicznej w skali zarówno lokalnej, jak i światowej; apeluje do Komisji o rozważenie konkretnych środków wspierających ograniczenie emisji CO₂ przez miasta, które to środki zostałyby wdrożone we współpracy z przemysłem, obywatelami i władzami lokalnymi; podkreśla fakt, że miasta mogą być kolebką nowych technologii w obszarze elektryfikacji, automatyzacji i cyfryzacji, przez wspieranie innowacji i działań pionierskich;

88. podkreśla potrzebę integracji wysiłków w celu osiągnięcia postępów w obszarze zarówno zmiany klimatu, jak i jakości powietrza; uważa, że podejście całościowe jest niezbędne dla ograniczenia emisji u źródła we wszystkich sektorach, w szczególności transportu drogowego i morskiego, lotnictwa, instalacji przemysłowych, budownictwa, rolnictwa i produkcji energii, aby lepiej chronić zdrowie naszych obywateli i naszej planety;

89. przypomina, że 23 % emisji gazów cieplarnianych na świecie i około 10 % emisji gazów cieplarnianych w UE pochodzi z rolnictwa, a także uznaje istnienie w sektorze rolnym znacznego potencjału zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz wniesienia pozytywnego wkładu w walkę ze zmianą klimatu przez zwiększenie pochłaniania dwutlenku węgla; podkreśla, że transformacja w kierunku rolnictwa regeneracyjnego, krótszych łańcuchów dostaw oraz zdrowszych, bardziej zbilansowanych i zrównoważonych sposobów odżywiania, w tym poprzez zwiększone spożycie roślin produkowanych w sposób zrównoważony i żywności pochodzenia roślinnego, przyczyniłaby się w znacznym stopniu do ograniczenia emisji pochodzących z rolnictwa, a jednocześnie zmniejszyłaby presję na grunty i pomogła w odbudowie ekosystemów;

90. zauważa, że ogromne korzyści agroekologii związane z klimatem, różnorodnością biologiczną i bezpieczeństwem żywnościowym zostały uznane w sprawozdaniach IPCC i IPBES, przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. prawa do żywności oraz w ramach prowadzonej przez FAO międzynarodowej oceny wiedzy, nauki i technologii rolniczej na rzecz rozwoju; przypomina, że agroekologia i rolnictwo rodzinne powinny stać się centralnym elementem działań na rzecz klimatu;

91. zauważa, że około 60 % emisji metanu na świecie pochodzi z takich źródeł jak rolnictwo, wysypiska śmieci i oczyszczalnie ścieków, a także produkcja oraz transport rurociągowy paliw kopalnych; przypomina, że metan jest silnym gazem cieplarnianym o współczynniku globalnego ocieplenia w skali 20 lat ponad osiemdziesięciokrotnie wyższym niż CO₂ oraz drugim po dwutlenku węgla największym czynnikiem przyczyniającym się do zmiany klimatu; podkreśla zatem znaczenie natychmiastowych i szybkich redukcji emisji metanu w tej dekadzie jako jednego z najskuteczniejszych środków działań UE w dziedzinie klimatu; odnotowuje, że dostępnych jest już wiele opłacalnych technologii i praktyk w zakresie ograniczania emisji metanu, zwłaszcza z sektora energii; podkreśla, że ograniczenie emisji metanu uzupełnia niezbędne redukcje emisji dwutlenku węgla oraz że 15 % wymaganych redukcji emisji przewidzianych w porozumieniu paryskim można już osiągnąć poprzez niedrogie i technicznie wykonalne ograniczenie emisji metanu; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje nową unijną strategię zmniejszania emisji metanu, przedstawioną przez Komisję w październiku

⁽²⁵⁾ „EU climate action policy, responding to the global emergency” [Polityka UE w zakresie działań na rzecz klimatu, reakcja na globalny kryzys], European Parliament Research Service (EPRS), marzec 2021.

⁽²⁶⁾ EPRS, marzec 2021 r.

Czwartek, 21 października 2021 r.

2020 r., i wzywa wszystkie strony do bezzwłocznych i ambitnych działań mających istotnie zmniejszyć emisje metanu; wzywa Komisję do przedstawienia sprawiedliwych, kompleksowych i jasnych ram prawnych określających wiążące środki i cele w zakresie redukcji metanu, które doprowadzą do znacznej redukcji emisji metanu w UE do 2030 r.; wzywa Komisję i państwa członkowskie do poprowadzenia międzynarodowej współpracy i koordynacji w zakresie ograniczania emisji metanu oraz do przeprowadzenia globalnego porozumienia w sprawie ograniczania emisji metanu podczas COP26, które określi nowe ambicje w zakresie ograniczania emisji metanu na świecie zgodnie ze sprawozdaniem IPCC w sprawie 1,5 °C, sprawozdaniem UNEP w sprawie oceny globalnej emisji metanu oraz szóstym sprawozdaniem z oceny IPCC;

92. przypomina, że, jak wynika z oceny skutków towarzyszącej planowi w zakresie celów klimatycznych na 2030 r. ⁽²⁷⁾, docelowy poziom obniżenia emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o co najmniej 55 % wymaga przeciwdziałania emisjom metanu zgodnie z porozumieniem paryskim;

93. popiera dążenia Komisji, która domaga się ustanowienia na szczepku międzynarodowym prawnie wiążących ram ograniczenia emisji metanu pod auspicjami ONZ;

94. z zadowoleniem odnotowuje zapowiedziany przez administrację prezydenta Bidena z USA i przewodniczącego Xi Jinpinga z Chin zamiar ratyfikacji poprawki z Kigali do Protokołu montrealskiego, a także planowany przegląd unijnych przepisów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych, który stanowi wyjątkową możliwość przybliżenia perspektywy osiągnięcia przez świat celów porozumienia paryskiego; wzywa Komisję do przedstawienia do końca 2021 r. ambitnego przeglądu rozporządzenia w sprawie F-gazów, aby przyspieszyć wycofywanie wodorofluorowęglowodorów (HFC); uważa, że należy podjąć dodatkowe działania przeciwko stosowaniu heksafluorku siarki (SF₆);

95. zachęca UE do odegrania czołowej roli w promowaniu systemu ustalania opłat za emisję dwutlenku węgla jako skutecznego narzędzia polityki klimatycznej w ramach szerszych ram regulacyjnych, do zbadania powiązań i innych form współpracy z istniejącymi obecnie systemami ustalania opłat za emisję dwutlenku węgla w państwach i regionach trzecich, a także do przyspieszenia opłacalnego zmniejszania emisji na świecie i jednocześnie do ograniczenia ryzyka ucieczki emisji gazów cieplarnianych, przyczyniając się do stworzenia równych warunków działania na świecie; wzywa Komisję do dopilnowania, aby współpraca z EU ETS wносиła dodatkowy i trwały wkład w łagodzenie skutków i nie podważała wewnętrznych zobowiązań Unii w zakresie emisji gazów cieplarnianych; podkreśla, że ustanowienie zgodnego z zasadami Światowej Organizacji Handlu mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ jest zasadniczym elementem Zielonego Ładu i powinno być traktowane priorytetowo; podkreśla, że mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ powinien stanowić wzorzec dla bardziej zdecydowanych działań na rzecz klimatu w UE i na świecie, przy jednoczesnym zapewnieniu uczciwej konkurencji między krajowymi i zagranicznymi producentami w UE;

96. podkreśla, jak ważne jest silne zaangażowanie przeciwko wylesianiu; zauważa, że chociaż w UE powierzchnia lasów powiększa się w ostatnich latach, w innych regionach, w szczególności w gospodarkach wschodzących zależnych od surowców, wylesianie na dużą skalę, głównie przez sektory rolnictwa i hodowli, jest problemem wymagającym odpowiedniego rozwiązania;

Przemysł i konkurencyjność

97. jest zdania, że COP26 ma największe znaczenie dla europejskiego sektora przemysłowego i energetycznego od czasu podpisania porozumienia paryskiego w 2015 r., ponieważ Unia wyznaczyła drogę do osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r. i uruchomiła pakiet „Fit for 55” [Gotowi na 2055 r.]; uważa, że dobrobyt gospodarczy, spójność społeczna, tworzenie miejsc pracy, zrównoważony rozwój przemysłowy i polityka klimatyczna powinny wzajemnie się wzmacniać; podkreśla fakt, że przeciwdziałanie zmianie klimatu stwarza możliwości dla przemysłu UE, które mogą zostać wykorzystane, jeśli prawodawcy zobowiążą się do terminowej, dostosowanej do potrzeb, opartej na solidarności i odpowiedniej reakcji politycznej; podkreśla konieczność opracowania nadrzędnej strategii, która pozwoli osiągnąć cele wyznaczone na rok 2030 i kolejne lata, dzięki dostosowaniu publicznych i prywatnych przepływów finansowych; uważa za niezwykle ważne, by UE zapewniła sobie przewagę pioniera i odgrywała rolę przewodnią poprzez dawanie przykładu;

98. podkreśla, że UE powinna dołożyć wszelkich starań, aby utrzymać wiodącą pozycję swojego przemysłu i globalną konkurencyjność w procesie przechodzenia na gospodarkę o zerowym poziomie emisji gazów cieplarnianych netto; zaznacza, że należy wykorzystać dostępne i innowacyjne narzędzia polityczne, aby utrzymać i rozszerzyć obszary, w których UE odgrywa wiodącą rolę; podkreśla potrzebę dalszej dekarbonizacji przemysłu europejskiego i dalszego wsparcia UE dla tego przedsięwzięcia; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy podjęte na rzecz strategicznych łańcuchów wartości; dostrzega pozytywne skutki dla przemysłu europejskiego wynikające z wczesnego działania na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu, a także z faktu, że UE stanowi przykład w osiąganiu neutralności klimatycznej, co toruje drogę mniej zaawansowanym lub mniej ambitnym krajom i zapewnia bardzo korzystną przewagę konkurencyjną dla

⁽²⁷⁾ Dokument roboczy służb Komisji SWD(2020)0176.

Czwartek, 21 października 2021 r.

przemysłu i przedsiębiorstw UE; podkreśla potrzebę zawarcia wykonalnych umów wielostronnych i dwustronnych między UE a jej partnerami, mających na celu rozpowszechnianie unijnych norm środowiskowych i zapewnienie równych szans w obszarze handlu i inwestycji; podkreśla, że należy zapobiegać przenoszeniu produkcji i inwestycji przemysłu europejskiego ze względu na mniej ambitne środki w zakresie ochrony klimatu stosowane poza Unią, a tym samym zachęca partnerów międzynarodowych do ujednolicenia wysiłków na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu; jest zdania, że zielona taksonomia UE powinna zapewnić przejrzystość i jednoznaczność, aby umożliwić rządowi i przedsiębiorstwom tworzenie zachęt dla inwestycji przyczyniających się do osiągnięcia celów porozumienia paryskiego;

99. uznaje zasadniczą rolę MŚP, w szczególności mikroprzedsiębiorstw i przedsiębiorstw typu start-up, w stymulowaniu zatrudnienia i wzrostu gospodarczego oraz ich realizacji, a także w przeprowadzeniu transformacji cyfrowej i ekologicznej; przypomina, że MŚP stanowią istotny element europejskiej tkanki gospodarczej i społecznej oraz że w procesie tej transformacji muszą być wspierane i zachęcane przez prawodawców, w szczególności poprzez zapewnienie dostępu do finansowania zrównoważonych technologii, usług i procesów oraz uproszczenie procedur administracyjnych; wyraża zaniepokojenie, że wiele MŚP nadal nie jest świadomych potencjalnych korzyści transformacji ekologicznej, i dlatego wzywa do zlikwidowania tej luki w wiedzy, przy wsparciu doradców ds. zrównoważonego rozwoju i służb ds. zrównoważonego rozwoju Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości;

100. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie, wysiłki i postępy poczynione do tej pory przez europejskich obywateli, społeczności, gminy, miasta, regiony, przemysł i instytucje na rzecz wypełnienia zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego; zauważa jednocześnie konieczność szybkiego zwiększenia skali działań, aby w pełni zrealizować postanowienia porozumienia paryskiego; zachęca zatem wszystkie zainteresowane podmioty, zarówno w Unii, jak i poza nią, do dostosowania swoich ambicji i zachowań do wyższych standardów w celu sprostania wyzwaniom związanym z klimatem

101. podkreśla możliwości, jakie stwarza solidna strategia wzrostu na rzecz odbudowy po kryzysie związanym z COVID, nie tylko w celu przezwyciężenia kryzysu gospodarczego, ale także w celu dalszego rozwoju ekologicznej i zrównoważonej gospodarki UE poprzez dokonanie transformacji cyfrowej i ekologicznej; zauważa z niepokojem, że pominięcie korzyści płynących ze zwiększenia dynamiki byłoby szkodliwe dla przemysłu UE, zważywszy na zakres transformacji przemysłowej niezbędnej do osiągnięcia celów na rok 2030 w wysoce konkurencyjnym i szybko rozwijającym się otoczeniu;

102. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kilku partnerów handlowych UE wprowadziło handel uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla lub inne mechanizmy ustalania cen; z zadowoleniem przyjmuje sprawiedliwy społecznie unijny mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji z uwzględnieniem emisji CO₂ zgodny z propozycjami zawartymi w rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie unijnego mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ zgodnego z zasadami WTO, które obejmują ustanowienie skutecznego mechanizmu zapobiegania ucieczce emisji, a także jego wpływ na dążenie do wprowadzenia globalnej ceny emisji dwutlenku węgla; wzywa strony konferencji COP26 do uzgodnienia jasnych, sprawiedliwych, przyjaznych dla środowiska i społeczeństwa zasad dotyczących rynków emisji, które zapewnią konkretny i wymierny wkład w zrównoważony rozwój;

Polityka energetyczna

103. z zadowoleniem przyjmuje przegląd przepisów energetycznych w ramach pakietu „Fit for 55” [Gotowi na 2055 r.] w celu dostosowania ich do zwiększonego celu Unii, jakim jest ograniczenie emisji o co najmniej 55 % do 2030 r., aby najpóźniej do 2050 r. osiągnąć neutralność klimatyczną;

104. przypomina o zobowiązaniu Unii do przestrzegania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”; podkreśla znaczenie uwzględnienia tej zasady we wszystkich odpowiednich przepisach i inicjatywach; zwraca uwagę na niewykorzystany potencjał efektywności energetycznej w takich sektorach, jak transport i budownictwo, w tym ogrzewanie i chłodzenie;

105. przypomina, że w 2018 r. w Unii na dotacje do paliw kopalnych wydano 50 mld euro, co odpowiada około jednej trzeciej wszystkich dotacji energetycznych w Unii; jest zdania, że dotacje do paliw kopalnych podważają cele Europejskiego Zielonego Ładu i zobowiązania wynikające z porozumienia paryskiego; podkreśla pilną potrzebę zapewnienia spójniejszych sygnałów cenowych w sektorach energetycznych i w państwach członkowskich oraz fakt, że koszty zewnętrzne nie są internalizowane; wzywa państwa członkowskie i pozostałe strony COP26 do priorytetowego traktowania inwestycji w ekologiczną energię i infrastrukturę oraz do stopniowego wycofywania bezpośrednich i pośrednich dotacji do paliw kopalnych;

106. uważa, że aby UE mogła osiągnąć neutralność klimatyczną, jej system energetyczny powinien być zintegrowany i oparty na priorytecie o charakterze kaskadowym, poczynając od wdrożenia zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, prowadzącej do oszczędności energii, a następnie do dekarbonizacji zastosowań końcowych poprzez bezpośrednią elektryfikację, paliwa oparte na odnawialnych źródłach energii oraz – w fazie przejściowej – paliwa niskoemisyjne do zastosowań, dla których nie ma alternatywy, przy jednoczesnym utrzymaniu dostępności energii, przystępności cenowej i bezpieczeństwa dostaw poprzez rozwój systemu o obiegu zamkniętym, wysoce efektywnego energetycznie, zintegrowanego, wzajemnie połączonego, odpornego i multimodalnego;

Czwartek, 21 października 2021 r.

107. przypomina, że ważne jest uwzględnianie różnorodności krajowych systemów energetycznych i wyzwań; podkreśla potrzebę sprawiedliwej transformacji i powtarza obietnicę zawartą w nowym Zielonym Ładzie, że nikt nie powinien pozostać w tyle; wyraża zaniepokojenie faktem, że około 50 mln gospodarstw domowych w UE nadal doświadcza ubóstwa energetycznego; podkreśla znaczenie społecznego wymiaru bardziej ambitnych celów w zakresie klimatu, w ramach których należy przyjąć strategię polityczne mające na celu zapobieganie ubóstwu energetycznemu i jak najszybsze położenie mu kresu; podkreśla, że każda strategia polityczna dotycząca klimatu powinna być realizowana z poszanowaniem zasady słusznej i sprawiedliwej transformacji oraz w ścisłej współpracy ze społeczeństwem obywatelskim i partnerami społecznymi; w związku z tym uważa, że planowanie publiczne oraz silniejsze partnerstwo społeczne i zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu lokalnym, krajowym i unijnym mają fundamentalne znaczenie dla osiągnięcia neutralności klimatycznej wszystkich warstw społeczeństwa w sposób sprawiedliwy, sprzyjający włączeniu społecznemu i społecznie zrównoważony;

108. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie europejskiej strategii w zakresie wodoru, która wyznacza cele polegające na zainstalowaniu w Unii co najmniej 6 GW elektrolizerów wodoru wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych do 2024 r. oraz 40 GW elektrolizerów wodoru wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych do 2030 r.; przypomina o potrzebie przyspieszenia dekarbonizacji obecnej produkcji wodoru poprzez zwiększenie produkcji wodoru ze źródeł odnawialnych; podkreśla znaczenie jak najszybszego wycofania wodoru pochodzącego z paliw kopalnych i skoncentrowania się na bezpiecznych i zrównoważonych technologiach; wzywa Komisję i państwa członkowskie do natychmiastowego rozpoczęcia ostrożnego planowania wycofania, tak aby produkcja wodoru z paliw kopalnych zaczęła spadać szybko, w sposób przewidywalny i nieodwracalny, oraz aby uniknąć wydłużenia okresu eksploatacji instalacji produkcyjnych opartych na paliwach kopalnych; zauważa, że wiele zakładów produkujących wodór na bazie paliw kopalnych znajduje się na obszarach objętych procesem sprawiedliwej transformacji i w związku z tym podkreśla, że konieczne są skuteczne środki wsparcia ułatwiające ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i umożliwiające przekwalifikowanie i dalsze zatrudnianie lokalnej siły roboczej;

109. z zadowoleniem przyjmuje unijną strategię na rzecz energii z morskich źródeł odnawialnych i jej ambicje w zakresie zwiększenia europejskiej mocy w zakresie morskiej energii odnawialnej do co najmniej 60 GW do 2030 r. i do 340 GW do 2050 r.; podkreśla potrzebę zagwarantowania, że wdrożenie strategii przyniesie korzyści całej Unii, w tym państwom członkowskim nieposiadającym dostępu do morza;

110. jest przekonany o potrzebie stworzenia warunków, w których konsumenci zyskają więcej zachęt do wyboru bardziej zrównoważonych form energii i do większej aktywności; apeluje do Komisji, by przeprowadziła ocenę pozostałych barier w zakresie konsumpcji własnej energii ze źródeł odnawialnych i społeczności korzystających z energii ze źródeł odnawialnych, szczególnie w gospodarstwach domowych o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji;

111. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę przeglądu dyrektywy w sprawie opodatkowania energii (2003/96/WE) w celu przekształcenia jej w instrument dostosowujący politykę podatkową do celów w zakresie energii i klimatu na lata 2030 i 2050, przy jednoczesnej ocenie skutków, w tym dla konsumentów, ubóstwa energetycznego i ubóstwa w zakresie transportu; wzywa państwa członkowskie, by rozważyły obniżenie podatków i opłat od energii odnawialnej w całej Unii, w zależności od potrzeb, oraz by wzmocniły zachęty finansowe do wytwarzania energii odnawialnej;

112. podkreśla, że chociaż Europa pracuje nad realizacją swoich ambitnych celów, osiągnięcie najpóźniej do 2050 r. neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla na świecie będzie wymagało skoordynowanych działań na skalę światową; podkreśla, że dla dokonania transformacji ekologicznej kraje rozwijające się będą w różnym stopniu potrzebowały pomocy międzynarodowej; podkreśla znaczenie zacieśniania ścisłej współpracy transgranicznej i wymiany najlepszych praktyk z partnerami międzynarodowymi w dziedzinie kształtowania polityki i nauki, w tym transferu technologii, w celu promowania efektywności energetycznej oraz inwestycji w zrównoważone technologie energetyczne i infrastrukturę;

113. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący przyjęcia planu działania na rzecz cyfryzacji sektora energetycznego w celu osiągnięcia przez UE pozycji lidera technologicznego oraz umożliwienia wprowadzenia bardziej zintegrowanego systemu energetycznego obejmującego inteligentne rozwiązania w poszczególnych sektorach i lepsze finansowanie w latach 2021–2027; przypomina o znaczeniu uwzględnienia zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa w sektorze energetycznym dla zapewnienia odporności systemów energii elektrycznej;

Badania naukowe, innowacyjność, technologie cyfrowe i polityka kosmiczna

114. z zadowoleniem przyjmuje rolę programu „Horyzont Europa” i jego wkład w neutralność klimatyczną; jest zdania, że partnerstwa w ramach programu „Horyzont Europa”, w tym wspólne przedsięwzięcia, będą sprzyjać współpracy między sektorem publicznym i prywatnym, aby przyczynić się do urzeczywistnienia transformacji ekologicznej, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępności i przystępności cenowej zrównoważonych innowacji; podkreśla znaczenie poprawy komunikacji z obywatelami w zakresie wyników europejskich projektów badawczo-rozwojowych oraz w zakresie nowych technologii, w tym projektów sztandarowych, w celu zwiększenia akceptacji społecznej i lepszego uwidocznienia roli Unii wśród jej obywateli;

Czwartek, 21 października 2021 r.

115. podkreśla potrzebę pozyskania większych inwestycji, zarówno publicznych, jak i prywatnych, w badania, innowacje i wdrażanie nowych zrównoważonych technologii, w tym w gałęziach przemysłu sprzyjających tworzeniu miejsc pracy, w niezbędne nowe sieci infrastruktury i projekty przyczyniające się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu i porozumienia paryskiego;

116. podkreśla znaczenie zapewnienia spójności i konsekwencji zachęt wspierających innowacyjne technologie, aby osiągnąć cele na lata 2030 i 2050, odnosząc się do wdrażania już dojrzałych technologii, jak również do inwestycji w nowe technologie, które należy opracować, aby osiągnąć cel Unii, jakim jest neutralność klimatyczna najpóźniej do 2050 r.;

117. podkreśla fundamentalną rolę, jaką technologie cyfrowe mogą odegrać we wspieraniu transformacji ekologicznej UE; podkreśla, że odbudowa UE wymaga stworzenia stabilnych ram regulacyjnych i zachęt finansowych również dla podmiotów prywatnych w celu ustanowienia i zapewnienia postępu w zakresie badań, innowacji i rozwoju zrównoważonych technologii stymulowanego przez rynek;

118. podkreśla, że cyfryzacja jest jednym z kluczowych czynników sprzyjających integracji systemów energetycznych, ponieważ może umożliwić dynamiczny i wzajemnie powiązany przepływ nośników energii, pozwolić na wzajemne połączenie bardziej zróżnicowanych rynków oraz dostarczyć danych niezbędnych do dopasowania podaży i popytu; podkreśla potencjał technologii cyfrowych w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, a tym samym zmniejszenia ogólnej emisji gazów cieplarnianych; przypomina, że Komisja szacuje, iż ślad ekologiczny TIK odpowiada za 5 do 9 % światowego zużycia energii elektrycznej i za ponad 2 % światowych emisji gazów cieplarnianych; podkreśla, że zgodnie z przeprowadzonym w 2018 r. przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji badaniem dotyczącym sztucznej inteligencji, centra danych i transmisja danych mogą odpowiadać za 3 do 4 % całkowitego zużycia energii elektrycznej w Unii; podkreśla, że w latach 2018–2030 Komisja spodziewa się wzrostu zużycia energii w ośrodkach przetwarzania danych o 28 %; podkreśla, że źródłem 47 % emisji dwutlenku węgla z technologii cyfrowych są urządzenia konsumenckie, takie jak komputery, smartfony, tablety i inne przedmioty podłączone do internetu; wzywa zatem do podjęcia działań na rzecz zmniejszenia śladu węglowego sektora TIK poprzez zapewnienie efektywności energetycznej i efektywnego gospodarowania zasobami oraz przypomina o celu, jakim jest uczynienie centrów danych neutralnymi dla klimatu i wysoce efektywnymi energetycznie najpóźniej do 2030 r., zgodnie z założeniami strategii cyfrowej;

119. przypomina, jak ważny jest wkład badań naukowych i innowacji w osiągnięcie celów określonych w porozumieniu paryskim i celów Europejskiego Zielonego Ładu; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania badań naukowych i innowacji oraz do ogólnego zwiększenia budżetu UE i budżetów krajowych przeznaczonych na badania naukowe i innowacje w zakresie zrównoważonych i bezpiecznych technologii energetycznych oraz innowacji; wzywa Komisję, aby rozważyła dalsze technologie wspierające i innowacyjne rozwiązania, które przyczynią się do stworzenia odpornego na zmianę klimatu i zintegrowanego systemu energetycznego, m.in. tam, gdzie Europa odgrywa wiodącą rolę na arenie międzynarodowej i w krajowych łańcuchach wartości; uważa, że lokalizacja kluczowych elementów łańcuchów wartości energii odnawialnej w Europie ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów klimatycznych i przyniesienia znacznych korzyści gospodarczych Europejczykom, oraz apeluje o odpowiednie środki na rzecz wsparcia roli europejskich elementów w łańcuchach dostaw odnawialnych źródeł energii oraz odpowiednich przepisów;

Zmiana klimatu a rozwój

120. uważa, że COP26 stanowi okazję do wznowienia wysiłków na rzecz osiągnięcia celów porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności celu 13 (Działania w dziedzinie klimatu); jest zdania, że Agenda 2030 musi stanowić plan działania na rzecz bardziej ekologicznej, sprawiedliwej i zrównoważonej przyszłości;

121. podkreśla znaczenie uwzględniania w działaniach w dziedzinie klimatu podejścia opartego na prawach człowieka, aby zagwarantować, że wszystkie środki będą respektować i wspierać prawa człowieka wszystkich ludzi;

122. apeluje do stron UNFCCC, aby w dalszym ciągu zwiększały swoje ambicje w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej zgodnie z celami porozumienia paryskiego oraz aby uwzględniały wymiar praw człowieka w swoich ustalonych na poziomie krajowym wkładach oraz w komunikatach w sprawie adaptacji; wzywa Sekretariat UNFCCC do opracowania we współpracy z Wysokim Komisarzem NZ ds. Praw Człowieka wytycznych dotyczących sposobu uwzględniania ochrony praw człowieka w ustalonych na poziomie krajowym wkładach oraz informacjach na temat przystosowania się;

123. ma świadomość istnienia licznych dowodów na to, że skutki zmian klimatu powodują i pogłębiają niedobór podstawowych zasobów, takich jak grunty orne, niszczą lub rujną ekosystemy zapewniające środki do życia, a także zwiększają częstotliwość występowania i dotkliwość klęsk żywiołowych, stanowiąc tym samym siłę napędową konfliktów, przesiedleń ludności i kryzysów humanitarnych;

Czwartek, 21 października 2021 r.

124. przypomina, że zgodnie z piątym sprawozdaniem oceniającym IPCC tubylcze, lokalne i tradycyjne formy wiedzy stanowią główne czynniki umożliwiające przystosowanie się do zmiany klimatu; ubolewa, że wiedza ludów tubylczych nie jest skutecznie wykorzystywana, a jednocześnie wyraźne uznanie ludności tubylczej lub plemiennej oraz jej praw nadal nie jest ujęte w ramach prawnych, politycznych i instytucjonalnych wielu krajów, a wdrażanie ich praw pozostaje poważnym problemem;

125. podkreśla pilną potrzebę włączenia do zasad operacyjnych mechanizmu zrównoważonego rozwoju solidnych gwarancji łagodzenia skutków zmian klimatu oraz ochrony praw ludności tubylczej i społeczności lokalnych w każdym projekcie realizowanym w ramach tego mechanizmu; podkreśla, jak ważne jest wykorzystanie wiedzy społeczności tubylczych i lokalnych na temat ochrony środowiska oraz zagwarantowanie, że ich głos zostanie wysłuchany w ramach międzynarodowych działań na rzecz klimatu;

126. wzywa UE do objęcia przewodnictwa w zakresie pełnego dostosowania porozumień Światowej Organizacji Handlu do porozumienia paryskiego oraz do zagwarantowania, że jej własne porozumienia handlowe i inwestycyjne nie będą stanowiły przeszkody we wdrażaniu porozumienia paryskiego i realizacji celów zrównoważonego rozwoju ONZ, lecz będą je w pełni wspierać;

Rola Parlamentu Europejskiego

127. uważa, że skoro porozumienia międzynarodowe wymagają jego zgody i skoro jako współprawodawca odgrywa kluczową rolę we wdrażaniu porozumienia paryskiego w Unii, powinien stanowić integralną część delegacji UE; nalega zatem, aby mógł uczestniczyć w spotkaniach koordynacyjnych UE podczas COP26 w Glasgow i miał zagwarantowany dostęp do wszystkich dokumentów przygotowawczych od momentu rozpoczęcia negocjacji;

o

o o

128. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentóm państw członkowskich oraz Sekretariatowi UNFCCC z prośbą o rozesłanie jej wszystkim stronom tej konwencji nienależącym do UE.
